

Jobplaneten Roskilde

Første evalueringsrapport om fritidsjobsindsatsen
Jobplaneten Roskilde

Gunvor Christensen, Mette Lunde Christensen, Anders Winkler og Nanna
Kjeldgaard Boysen

VIVE

Jobplaneten Roskilde

– Første evalueringsrapport om fritidsjobsindsatsen Jobplaneten Roskilde

© VIVE og forfatterne, 2022

e-ISBN: 978-87-7582-131-0

Forsidefoto: Gunvor Christensen/VIVE

Projekt: 301831

Finansiering: Den A.P. Møllerske Støttefond

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

I 2020 fik Boligselskabet Sjælland en bevilling fra den A.P. Møllerske Støttefond til at udvikle og igangsætte en fritidsjobindsats til unge i Roskilde. Den A.P. Møllerske Støttefond har støttet indsatsen med 5.181.000 kr., Roskilde Kommune har afsat 500.000 kr. til indsatsen og Boligselskabet Sjælland har afsat 1.054.000 kr. til indsatsen. Projektets samlede økonomi er således på 6.735.000 kr.

Formålet med fritidsjobprojektet er at bidrage til, at "alle børn og unge, uagtet hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Fritidsjobprojektet hedder Jobplaneten Roskilde og er en videreudvikling af konceptet for fritidsjob, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge.

VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd står for en evaluering af Jobplaneten Roskilde. Evalueringen har til formål at tilvejebringe viden om, hvordan en fritidsjobsindsats kan bidrage til at udvikle børn og unges selvtillid, kompetencer og kvalifikationer til at få et lommepenge og på sigt et fritidsjob, der kan bane vejen for, at de gennemfører en uddannelse og får det bedst mulige afsæt for at komme ind på arbejdsmarkedet som voksne.

Denne rapport beskriver de tidlige resultater, som fritidsjobprojektet har skabt i de første to år, med fokus på, hvordan målgruppen ser ud, hvilke forandringer de unge oplever, hvordan det lykkes at rekruttere de unge til projektet, og hvordan de unge oplever indsatsen. Derudover

bidrager rapporten med viden om, hvordan de centrale samarbejdspartnere har oplevet de første år.

Vi vil gerne rette en stor tak til de unge, der har deltaget i interviews, samt de professionelle aktører, der ligeledes har stillet op til interviews. Ligeledes vil vi også gerne rette en tak til Jobplaneten for et godt samarbejde omkring dataindsamling, interviews og løbende vidensdeling.

Rapporten er udarbejdet af projektchef Gunvor Christensen, seniorforsker Mette Lunde Christensen, analytiker Anders Winkler og analytiker Nanna Kjeldgaard Boysen. Gunvor Christensen er projektleder på evalueringen.

Lisbeth Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Arbejde og Ældre

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	7
-----------------	---

1	Indledning	9
1.1	Baggrund	9
1.2	Formål med evaluering af fritidsjobprojektet	10
1.3	Metode og data	11

2	Jobplaneten Roskilde – forventninger til virkninger	16
2.1	Målgruppe	16
2.2	Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen	17
2.3	Hvad skal forandres i målgruppens liv?	18

3	Børn og unge i lommepegejob og fritidsjob	21
3.1	Deltagelse i projektet	23
3.2	Kendetegn ved målgruppen	29
3.3	Skole og uddannelse	32
3.4	Deltagernes oplevelser med projektet	38
3.5	Fritidsliv og oplevelse af fællesskab	45
3.6	Livstilfredshed	48
3.7	Kombination af livsmestringsdimensioner	52

4	Implementering og samarbejde	57
4.1	Ledelse	60
4.2	Organisering	61
4.3	Konteksten	63
4.4	Mennesker	64
4.5	Projektet, som det er implementeret	69

5	Projektets bidrag til at understøtte unges kompetencer	79
---	--	----

5.1	Rekruttering	80
5.2	Jobs til unge, der går i folkeskole	80
5.3	Projektlederen som potentiel "flaskehals"	81
5.4	Virksomhedsnetværk og samarbejdsaftaler	81
5.5	Potentiale i samarbejde med skoler	82
5.6	Samarbejde med daginstitutioner	82
5.7	Forankring og organisering, når boligsocial helhedsplan ophører	83
<hr/>		
	Litteratur	84

Hovedresultater

Baggrund

I Roskilde Kommunes udsatte boligområder er der store udfordringer med unge, der ikke er i gang med en uddannelse, og som heller ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet. For både at hjælpe unge videre i retning af uddannelse og beskæftigelse, og for at forebygge flere unge kommer for langt væk fra uddannelse og beskæftigelse, har Boligselskabet Sjælland med midler fra den A.P. Møllerske Støttefond iværksat Jobplaneten Roskilde med henblik at bringe børn og unge tættest muligt på uddannelse og arbejdsmarked.

Jobplaneten består af fire indsatser, der bygger oven på hinanden ud fra en trappetrins-tankegang. Børn og unge kan komme ind i et lommepegejob og derfra over i et fritidsjob i en offentlig virksomhed, fx dagtilbud i boligområdet, og herfra støttes i at komme ud i en privat virksomhed og/eller praktik- og læreplads. Det er muligt for den unge at komme ind på det trin, der passer til vedkommendes behov og motivation. Der er således ikke noget krav om, at deltagerne gennemgår alle fire trin.

Formål

Formålet med evalueringen af fritidsjobsindsatsen er at levere viden om, hvordan Jobplaneten Roskilde bidrager til at forbedre unges livschancer ved, at de unge får et lommepege- og/eller fritidsjob eller praktik- og læreplan og på den måde kommer i gang med uddannelse og beskæftigelse.

Formålet med denne evalueringsrapport, der er den første af tre, er at gøre status på indsatsen, efter den har været i gang i ca. 1½ år, samt at beskrive, hvem de unge i indsatsen er, hvordan de vurderer indsatsen, og hvordan de oplever dem selv, deres hverdag, fritid og fællesskaber, dvs. deres livsstring. Herudover er formålet at beskrive, hvordan indsatsen er organiseret og implementeret.

Resultater

Projektet er populært blandt de unge. Der er stor efterspørgsel blandt børn og unge på at deltage i projektet. Der er i alt (opgjort andet kvartal 2022) opstartet 201 forløb for 117 forskellige unge. De 201 forløb er fordelt på 79 vejledningsforløb i fritidsjobcaféer, 61 i offentlige fritidsjobs, 25 i lommepegejobs og 31 i private fritidsjobs og praktikforløb. Over halvdelen af de unge er blevet en del af projektet ved selv at henvende sig, og resten er rekrutteret via fritidsjobcaféer og skolerne.

Projektets målgruppe er delt op i en primær og en sekundær målgruppe, hvor den primære er udsatte unge og den sekundære er alle, der gerne vil have hjælp til at få et fritidsjob. Projektet lykkes godt med at få fat i den sekundære gruppe – både målt på, at mange selv henvender sig, og målt på, at de har relativt stærke livsmestringskompetencer baseret på deres egne vurderinger – dog med det forbehold, at det kan være de mest ressourcestærke af de unge, der har besvaret Livsmestrings-surveyen. Det efterlader dog et behov for opmærksomhed fremadrettet på, om projektet i tilstrækkeligt omfang får fat i de unge, der befinder sig i udsatte positioner, særligt fordi det vil være denne primære målgruppe, der i højere grad har behov for mere intensiv støtte i at få et fritidsjob, en praktikplads og eller en læreplads.

Interviews med deltagere, medarbejdere og samarbejdspartnere viser, at alle parter er tilfredse med projektet og vurderer, at projektet har sin relevans i forhold til at hjælpe unge videre i retning af uddannelse og beskæftigelse. De interviewede unge fortæller om øget tro på egne evner og større afklaring med, hvad de kunne tænke sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Der kan være en tendens til, at pigerne i projektet vurderer sig selv dårligere end drengene i projektet – særligt i forhold til selvværd. Denne kønsforskel kan projektet være opmærksom på fremadrettet, og eventuelt er der behov for, at indsatsen justerer sig i forhold til, at der kan være piger, der har behov for mere støtte for at udvikle en tro på egne evner og på, at de kan komme igennem uddannelse og ind på arbejdsmarkedet.

Der er solid organisering af projektet, og de rette samarbejdspartnere er knyttet til projektet. Der kan dog være behov for, at folkeskolerne påtager sig et større ansvar i forhold til at rekruttere unge – særligt de udsatte unge – til projektet, og der kan være behov for et tættere samarbejde med Tiendeklasse-Center Roskilde i forhold til at rekruttere de ældste i målgruppen. I forhold til samarbejde med erhvervslivet og udbredelse af viden blandt arbejdsgivere om muligheden for fritidsjobbere er der behov for at få flere arbejdsgivere fra forskellige brancher interesseret i at modtage unge. Projektet har et godt samarbejde med dagtilbud, men det er langt fra alle deltagere, der er lige motiverede for et job i et dagtilbud.

Datagrundlag

Data består af kommunale data om den unges skolefraværdsdata og oplysninger om beskæftigelsesgrad (hvis den unge er færdig med skolen). Derudover består data af indsatsens registreringer af forløb, de unges motivation samt deres oplevelser med indsatsen. Endelig består datagrundlaget af data om de unges livsmestring samt kvalitative interviews med deltagere, medarbejdere og samarbejdspartnere.

1 Indledning

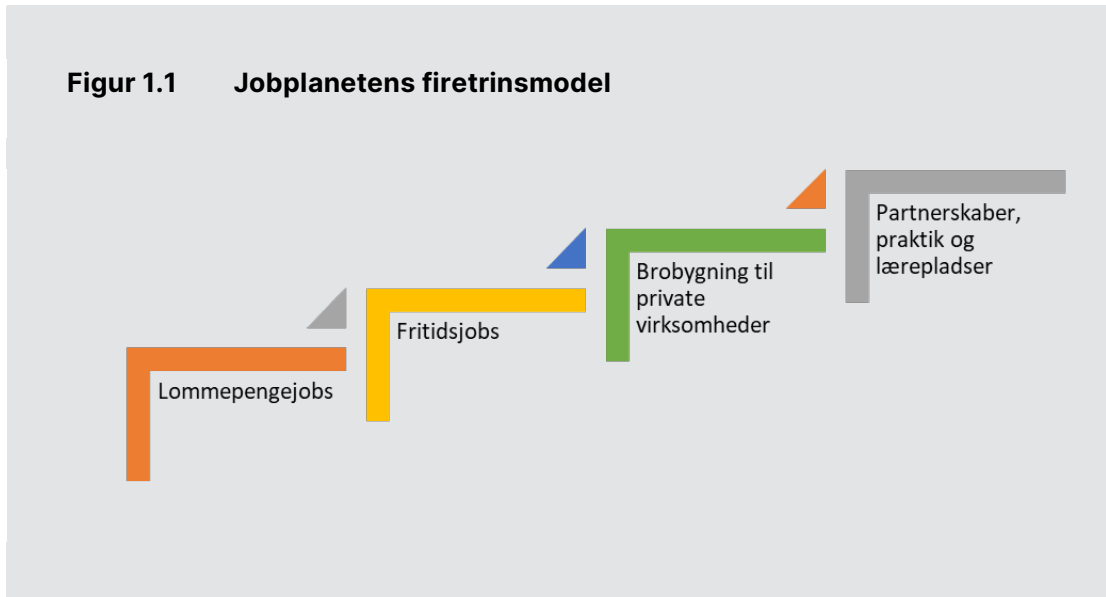
1.1 Baggrund

I Roskilde Kommune og særligt i kommunens udsatte boligområder er der store udfordringer med unge, der ikke er i gang med en uddannelse, og som heller ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet. Boligselskabet Sjælland har derfor igangsat et fritidsjobprojekt, der har til formål at sikre, at "alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet". Projektet er benævnt Jobplaneten og hjælper med at for- midle:

- Lommepegejob i boligområdet (13-14 år)
- Fritidsjob i offentlig virksomhed (14-15 år)
- Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder (15-25 år)
- Praktik- og lærepladser (15-25 år).

Jobplaneten Roskilde er en videreudvikling af fritidsjobskonceptet, der er udviklet i regi af Jobplaneten Køge. Der er tale om fire indsatser, der bygger oven på hinanden, idet de unge kan komme ind i et lommepegejob og derfra over i et fritidsjob i en offentlig virksomhed og herfra støttes i at komme ud i en privat virksomhed og/eller praktik- og læreplads. På den måde har projektet fokus på at forankre de unges progression undervejs. Det vil sige, at de kompetencer, som de unge har opnået i fritidsjobbet, bruges aktivt og udvikles af vejledning og brobygning i private virksomheder og på sigt i form af praktik- og lærepladser. Det vil dog ikke være sådan, at alle forventes at gennemgå alle fire trin. Den unge kan hoppe ind og ud afhængigt af behov og motivation.

Der er variationer mellem de to fritidsjobskoncepter i Roskilde og Køge. I Roskilde er der en anderledes finansiering end i Køge, idet der i Roskilde-modellen er færre lommepegejobs, og de er ikke finansieret som en del af bevillingen fra den A.P. Møllerske Støttefond. Desuden er der i Roskilde-modellen mindre finansiering af fritidsjobs til unge i dagtilbud, ligesom trappetrinsmodellen er mere fleksibel i forhold til, at de unge ikke skal gennemgå alle trin, men netop kan gå ind på det trin, der passer den enkelte unge bedst. Jobplaneten Roskilde har fra opstart været i tæt erfaringsudveksling om indsatsens elementer og implementering, og den tætte erfaringsudveksling fortsætter igennem resten af indsatsen.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Projektet blev igangsat 1. januar 2021 og løber til og med 31. december 2024.

1.2 Formål med evaluering af fritidsjobprojektet

Formålet med at evaluere Jobplaneten Roskilde er dels at skabe læring og udvikling rettet mod projektet, dels vidensopsamling og oplysning til et bredere felt af aktører, der er i berøring med at tilrettelægge fritidsjobsindsatser til udsatte unge. Evalueringen gennemføres som en udviklingsorienteret virknings-evaluering, der informeres af eksisterende forskning og viden om 1) fritidsjob, 2) hvad der har betydning i forhold til at fremme motivation, interesse og fokus på forandring, og 3) hvad der rent organisatorisk hæmmer og fremmer implementeringsmiljøet og rammerne om fritidsjobprojektet.

Evalueringen skal således bidrage med viden om både om virkninger af og om virksomme mekanismer i selve projektet, og samtidig skal evalueringen skabe viden om betydningen af samarbejdsstrukturen med blandt andet ungdomsskolerne.

For at evalueringen kan bidrage til at kvalificere og informere projektet løbende, gennemføres en evaluering efter det første 1 ½ år, en anden midtvejs i indsatsperioden og en tredje som afslutning på projektet. Denne afrapportering omhandler projektets første 1 ½ år.

1.3 Metode og data

Evalueringen af det første halvandet år med projektet har således til formål både at afdække tendenser i, hvordan fritidsjobprojektet bidrager til de unges livschancer (virkningsevaluering) samt afdække, hvordan projektet er implementeret (implementeringsevaluering).

Der indsamles data til virkningsevalueringen undervejs i hele projektet frem til projektets afslutning i 2024. Data består både af registreringer, som projektet laver i forbindelse med den unges opstart, i kommunale oplysninger om fravær og skolegang samt i unges selvrapporterede livsmestring indsamlet som surveydata med hjælp fra projektet.

I virkningsevalueringen er der fokus på at evaluere fritidsjobprojektet ud fra den forandringsteori, som er sat op for projektet, og ud fra den trappemodel, som projektet er struktureret ud fra. Der indsamles data til virkningsevalueringen undervejs i hele projektet, og den afsluttes i forbindelse med projektets afslutning i december 2024. De centrale evalueringsspørgsmål i denne første evalueringssdel vil være virkningsspørgsmål, fx:

- Hvor mange unge kommer ind på de forskellige trin i trappemodellen, og i hvilken udstrækning går de unge videre fra det ene trin til det næste?
- Hvad karakteriserer målgruppen? Er det den ønskede målgruppe, der rekrutteres?
- Hvilke tendenser er der i forhold til, at de ønskede forandringer kan opnås med projektet? Det gælder både de, der kan måles objektivt, og de selvrapporterede livsmestringsforandringer.
- Matcher projektet de ønsker og behov, som målgruppen har? Er der udfordringer i forhold til at fastholde de unge i projektet?
- Hvilke virkninger er der af projektet på kort og mellemlang sigt? Kan fx være øget trivsel, øget uddannelsesparathed, øget motivation for job og uddannelse, kriminalitetsforebyggelse, opnåelse og fastholdelse af fritidsjob.
- Hvordan er sammenhængene mellem indsats og virkning, og hvilke virksomme mekanismer kan identificeres?

I implementeringsevalueringen afdækker vi, om aktører i projektet gør det, de siger, at de vil gøre, og vi afprøver og tester organiseringen og implementeringen af projektet med fokus på, hvordan implementeringsvilkårene understøtter projektets gennemslagskraft. Vi har i implementeringsevalueringen også fokus på overførbare – dvs. hvilke forhold der er afgørende at implementere og/eller justere på, når en indsats implementeres i en anden kontekst.

Undervejs i projektet indsamles data, der kan anvendes til at foretage justeringer af både organiseringen og implementeringen. Evalueringen vil have fokus på at undersøge dels de fire trin i forhold til rekruttering og fastholdelse af målgruppen, dels organiseringen, samarbejdet og matchingen mellem målgruppe, indsats og virksomheder. Evalueringsspørgsmålene vil hovedsageligt være spørgsmål til organisering og proces, fx:

- Hvordan foregår rekrutteringen?
- Hvordan fungerer det organisatoriske ophæng med ungdomsskolerne?
- Hvordan skabes der kommunal forankring i halen på hvert af de fire trin i modellen?
- Er der opnået et tilstrækkeligt stærkt samarbejde mellem projektets parter og virksomhederne med særligt fokus på skolerne og entreprenørerne?
- Hvilken motivation har entreprenørvirksomheder for at indgå i projektet, og hvilke mulige behov er der for at få støtte til forløbene?
- Hvilke typer af virksomhederne tilbyder praktik- og lærepladser, og hvad er deres motiv for at deltage i projektet på den måde?
- Er der hindringer i forhold til implementering, gennemførelse og resultatopnåelse?
- Hvordan kan en fremtidig forankring tage form, og hvem kan være de centrale aktører omkring det?

Evalueringen af implementeringen og organiseringen af projektet skal bidrage med viden om betingelser for implementeringen af projektet og med viden om, hvad der virker fremmende og hæmmende for projektets gennemslagskraft.

Vi anvender en række forskellige datakilder til virkningsevalueringen og implementeringsevalueringen. Vi anvender:

- Registrering af deltagere, deres baggrund og deres motivation for projektet
- Forløbsdata fra Roskilde Kommune om skole, uddannelse og beskæftigelse for hver enkelt deltager
- Survey til målgruppen om det oplevede udbytte af at være med i projektet (livsmestrings-survey)
- Kvalitative interviews med deltagere og de professionelle i fritidsjobprojektet.

1.3.1 Registrering af deltagere

Det er projektets medarbejdere, der står for registrering af deltagerne samt deres baggrund og motivation. Det er ligeledes projektets medarbejdere, der sørger for, at deltagerne får link til elektronisk survey, som vi anvender til at måle de unges livsmestring før og efter deltagelse i indsatsen.

1.3.2 Kommunale data

De kommunale data er forløbsdata, der består af data om den unges uddannelsesforløb før og efter deltagelse i indsatsen, den unges folkeskolekarakterer (hvis den unge har afsluttet 9. klasse), skolefraværdsdata (hvis den unge går i skole), oplysning om, hvorvidt den unge er tilknyttet jobcenter (hvis den unge er færdig med skolen) samt oplysninger om beskæftigelsesgrad (hvis den unge er færdig med skolen).

1.3.3 Surveydata – livsmestringsdata

Som en del af datagrundlaget har vi endvidere foretaget en survey-undersøgelse af unges livsmestring. Der er fire temaer i surveyen:

- Skolegang og uddannelse
- Venner
- Fritidsliv og fællesskab
- Livstilfredshed.

Surveyen er gennemført elektronisk ved, at fritidsjobskonsulenten har videregivet et link til surveyen til den unge i forbindelse med den unges opstart i indsatsen. Surveyen er tænkt som én, der gennemføres blandt de samme unge ad to omgange (opstart og afslutning) for derigennem at identificere en udvikling over tid. Det har dog vist sig, at det ikke er lykkedes at opnå slutmålinger blandt de unge – der er kun tre unge, der har besvaret spørgeskemaet anden gang.

Der er i alt 33 besvarelser i forbindelse med opstart i projektet. Der er som nævnt kun tre besvarelser i forbindelse med deltagerens afslutning i projektet. Det er derfor ikke muligt at måle en udvikling hos deltagerne af deres livmestringskompetencer.

1.3.4 Kvalitative data

Det kvalitative materiale består af 12 interviews. Vi har her interviewet følgende personer: projektets projektleder; en ungekoordinator, der arbejder delt mellem projektet og de involverede klubber; en klubpædagog fra en af de involverede klubber; en pædagogisk leder i en børnehave der samarbejder med projektet om fritidsjobs; en støttekontaktperson fra et samarbejdende kommunalt ungecenter; en kommunal SSP-konsulent fra arbejdsgruppen; en kommunal pædagogisk konsulent fra arbejdsgruppen; en kommunal integrations- og beskæftigelsesmedarbejder fra arbejdsgruppen; fem unge, der har deltaget i projektet.

De unge har vi interviewet ud fra seminstrukturerede interviewguider om følgende emner:

- Rekruttering til projektet
- Motivation for deltagelse
- Forventninger til forløbet
- Oplevelse med forløbet
- Oplevelse med at have et fritidsjob
- Tanker om udbyttet af deltagelse i projektet
- Tanker om fremtiden.

Projektlederen og ungekoordinatoren er ligeledes interviewet ud fra seminstrukturerede interviewguider om følgende emner:

- Målgruppens sammensætning og udfordringer
- Rekruttering til projektet
- De unges motivation for deltagelse
- Oplevelse med forløb med unge, progression mellem projektets trin samt match med virksomheder
- Virksomhedernes motivation for deltagelse
- Afslutning af forløb
- Tanker om projektets virkning og bidrag
- Tanker om organisatorisk setup og oplevelser med samarbejde.

Endelig er de øvrige aktører interviewet ud fra seminstrukturerede interviewguider om følgende emner:

- Målgruppens sammensætning og udfordringer
- Eget bidrag til projektet og motivation for deltagelse
- Oplevelse med samarbejde om projektet
- Tanker om projektets virkning og bidrag
- Tanker om organisatorisk setup.

2 Jobplaneten Roskilde – forventninger til virkninger

I dette kapitel beskriver vi fritidsjobprojektet og forventninger til projektets virkninger. Der er tre grundlæggende spørgsmål, der er vigtige, når en indsats tilrettelægges med henblik på at skabe forandringer. De tre spørgsmål er: Hvem skal projektet gøre noget for (målgruppe), hvad skal projektet påvirke eller forandre (effekter/virkninger), og hvordan kan projektet gøre dette (forandringsteorien)? Dette vil blive uddybet nedenfor.

2.1 Målgruppe

Projektets målgruppe er børn og unge i alderen 13-25 år, der bor i boligområder i Roskilde, som har en boligsocial helhedsplan. Den primære målgruppe er børn og unge i udsatte positioner, men projektet ønsker at tiltrække en bred gruppe af børn og unge, således at deltagelsen i projektet ikke gøres stigmatiserende.

De unge rekrutteres primært til projektet gennem oplæg på skoler, via fritidsjobcaféerne samt via henvisninger fra fagpersoner fra UU-vejledningen, SSP Roskilde og Roskilde Ungecenter.

Projektet i form af fx fritidsjobcaféerne er endvidere åbent for alle børn og unge, som færdes i boligområderne, og som ønsker at deltage. Fritidsjobcaféerne er placeret centralt i de udsatte boligområder. Fritidsjobcaféerne foregår i regi af Klub Ung Roskilde, der er målrettet de 13-17-årige. Således er den primære rekrutteringsvej af de 13-17-årige via klubberne.

Projektet samarbejder endvidere med Roskilde Kommunes Ungeenhed "Ungeguiden", som kan henvise unge over 18 år, der ikke er selvforsørgende, til projektet. Der sker dog ingen rekruttering fra projektets side for denne aldersgruppe, da myndighedsopgaven ligger hos "Ungeguiden", som kan henvise unge med uddannelsespålæg til projektet.

2.2 Fritidsjobprojektet som beskrevet forud for implementeringen

Projektet i Jobplaneten består af følgende dele:

- Lommepegejob i boligområdet (13-14 år)
- Fritidsjob i offentlig virksomhed (14-15 år)
- Vejledning og brobygning til fritidsjob/studiejob i private virksomheder (15-25 år)
- Praktik og lærepladser (15-25 år).

Lommepegejobs betragtes som en øvebane for de helt unge og kan bestå af jobs, hvor de unge er ansat til at uddele/ophænge materiale i boligområdet og/eller hjælpe til med forskellige småpraktiske opgaver. Der er også lommepegejobs i dagtilbud, hvor den unge primært ansættes i dagtilbud i 26 uger, hvor den unges løn dækkes af finansiering fra andre steder end bevillingen fra den A.P. Møllerske Støttefond. Disse jobs er primært for unge bosat i en boligafdeling under Boligselskabet Sjælland. Disse aktiviteter tænkes således anvendt som en særlig indsats målrettet særligt udsatte unge under 15 år.

Fritidsjobs er reelle fritids- og studiejobs i primært offentlige virksomheder, men så vidt muligt også private. Her indgår "Jobplaneten Roskilde" aftalen med virksomheden, visiterer den unge til jobbet og yder ved behov mentorstøtte til den unge undervejs.

Vejledning og brobygning til private virksomheder er primært målrettet unge, som har afsluttet 9. klasse. Her hjælper "Jobplaneten Roskilde" de unge med at finde et godt match af virksomhed, sende ansøgning, indgå aftale og lignende samt yder mentorstøtte ved behov. Denne aktivitet har hidtil været forankret hos boligselskabet, primært som en hjælp videre for unge i lommepegejobs, men den ønskes på sigt forankret i "Klub Ung Roskilde", evt. i samarbejde med "Ungeguiden", samt udbredt.

Praktik- og lærepladser er tænkt som et samarbejde med "Ungeguiden", som også er forankret hos dem. Her har "Jobplaneten Roskilde" primært en vejledende opgave i forhold til at hjælpe unge over 18 år med uddannelsespålæg tættere på selvforsørgelse.

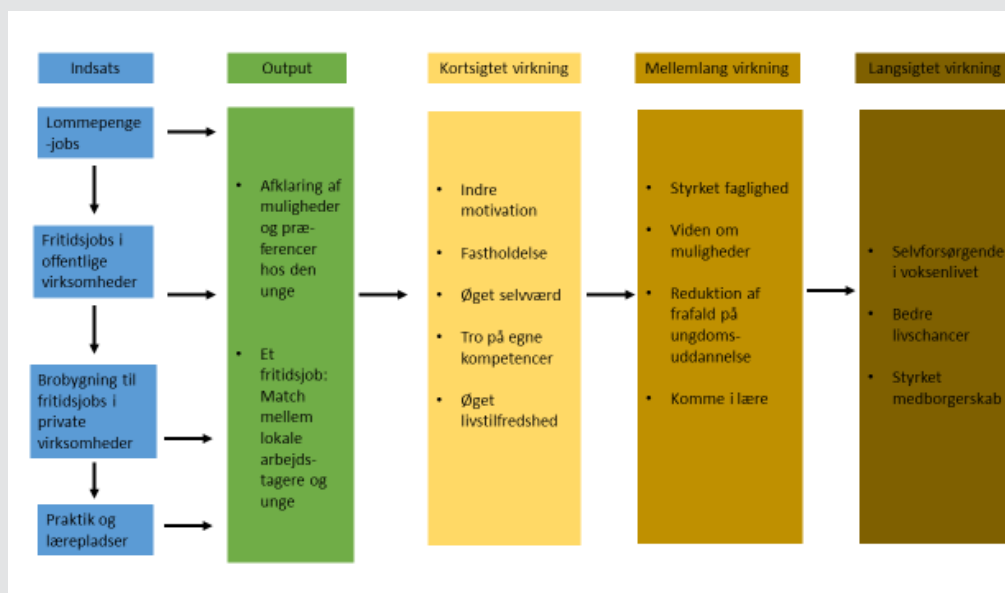
2.3 Hvad skal forandres i målgruppens liv?

De forandringer, der ønskes skabt med projektet, er, at flere unge får udviklet deres selvværd og tro på, at de kan bidrage til det samfund, de er en del af. Endvidere forventes projektet at bidrage til, at deltagerne opnår erfaringer med at kunne varetage et fritidsjob, og at de kan overføre disse erfaringer til andre dele af livet, blandt andet skole, uddannelse og beskæftigelse.

Den overordnede forandring, der søges skabt i målgruppen, er således, at de unge via projektet opbygger flere kompetencer, flere kvalifikationer og større kapacitet i forhold til at kunne honorere de forventninger, samfundet har til, at voksne mennesker er aktive selvforsørgende, der kan tage sig af sig selv og deres nærmeste.

I Figur 2.1 har vi opstillet en forandringsteori for fritidsprojektet, som vi forklarer i det følgende.

Figur 2.1 Forandringsteori for Jobplaneten

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Outputtet for projektet er både, at der sker en øget afklaring hos den unge i form af muligheder, kompetencer og præferencer for et fritidsjob, samt at der sker et match mellem lokale arbejdsgivere og deltagere i projektet, således at den enkelte unge får et fritidsjob.

Resultater på kort sigt forventes at være, at de unge har opnået en indre motivation for at have et fritidsjob, men også for uddannelse og job på længere sigt. Derudover er det en forventning, at deltagerne oparbejder en tro på egne kompetencer samt kompetencer til at fastholde fritidsjobbet, og at de opnår øget selvværd og øget livstilfredshed.

For at fastholde skoleelever og de unge både i projektet og i det efterfølgende fritidsjob, er det vigtigt, at de unges motivation går fra at være ydre til at være indre – at den eksempelvis går fra, at en klasselærer tænker, at et fritidsjob kunne være en god idé for den unge, til at den unge selv føler, at et fritidsjob er en god idé. Det lykkes at skabe indre motivation, når den unge oplever at have kompetence til aktiviteten, og når han eller hun har en vis grad af medbestemmelse eller autonomi. I tilfældet med fritidsjobprojektet vil det være en kompetence i forhold til at lave cv og jobansøgning samt gå til jobsamtaler. I denne proces opnår den unge samtidig en øget bevidsthed om egne generelle kompetencer og kvalifikationer, som vedkommende måske ikke var bevidst om tidligere (Deci et al., 1994; Gagné & Deci, 2005). Medbestemmelsen og autonomien opnås ved, at den unge i dialog med fritidsjobskonsulenten tilkendegiver, hvad han eller hun kunne tænke sig at få et fritidsjob inden for, hvorefter fritidsjobskonsulenten arbejder med disse tilkendegivelser, samtidig med at de udvider viden om mulighederne hos deltageren, så der i højere grad bliver tale om oplyste valg og tilkendegivelser.

På mellemlang sigt er forventningerne til fritidsjobprojektet, at skoleelever og unge opnår styrket faglighed og øget viden om muligheder for uddannelse og job, samt at færre dropper ud af ungdomsuddannelse, og at flere får en læreplads, hvis det er den vej, de vil. Leos-Urbal (2014) finder, at et fritidsjob har en række positive gevinster i form af øget motivation for skole og uddannelse, forbedringer af faglige standpunkter og forebyggelse af en kriminel løbebane. AE-rådet finder (Pihl & Salmon, 2021), at børn, der har haft et fritidsjob i det seneste år i skolen, har 4 procentpoint større chance for at få en ungdomsuddannelse end unge, som ikke har haft et fritidsjob. Lesner et al. (2018) finder ligeledes på danske data, at det at have haft et fritidsjob har en positiv effekt på at komme hurtigere i gang med en ungdomsuddannelse.

Resultater på langt sigt er, at deltagerne er selvforsørgende i voksenlivet, har de bedste mulige livschancer og føler styrket medborgerskab. Disse resultater har de bedste chancer for at opnås, netop når unge får en uddannelse, der kvalificerer dem til et permanent job på arbejdsmarkedet. Thomsen & Andrade (2016) finder eksempelvis, at unge, der ikke gennemfører en ungdomsuddannelse, er i stor risiko for at ende i restgruppen. Selvom der er chanceulighed i det danske samfund, så er satsningen på uddannelse stadig en vej til at skabe større lighed (Christensen, Christensen, Hjelmars, et al., 2022; Ploug, 2005).

Særligt i USA er der erfaringer med at have programmer rettet mod, at unge får erfaringer med arbejdsmarkedet. "Summer youth employment programs",

som er det, der kommer tættest på de typer af fritidsjobs, vi kender til i en dansk kontekst, er et af disse programmer. Programmet er målrettet unge, der kommer fra lavindkomstfamilier samt fra uddannelses- og beskæftigelsesfremmede hjem. Ud over at et formål med disse programmer er at vise unge vej både til uddannelse og job, er det også at sikre dem en reel indtjening. For at deltage i "summer youth employment programs" er de unge blevet udtrukket tilfældigt. Denne lotteriudtrækning giver et naturligt eksperiment, hvilket sikrer en høj grad af evidens for, at de effekter af programmerne, der findes, er kausale effekter, dvs. at de kan henføres til deltagelse i programmerne.

Effektmålingerne viser, at deltagerne på kort sigt, mens de har sommerjobs, tjener mere end de unge, der ikke deltager. Men denne effekt ophører, efter at programmet stopper. Det er også blevet undersøgt, om sommerjobbet bidrager til, at de unge kommer ind på en solid vej til at klare sig selv i voksenlivet. Denne effekt kan imidlertid ikke identificeres – der er ikke noget, som tyder på, at flere kommer i gang med en uddannelse blandt dem, der har deltager i sommerjob-programmerne. I forhold til job i voksenlivet er der en tydelig tendens til, at de unge søger efter jobs, som de har haft som sommerjobs – "the jobs tend to be sticky" (Gelber et al., 2015). Den stærkeste effekt, der opnås med programmerne, er, at deltagerne holder sig ude af kriminalitet, og at de unge, der har deltaget i programmet, i højere grad er i live flere år efter, at de har deltaget i projektet, samt ikke er i fængsel (Gelber et al., 2015).

I andre studier er det undersøgt, om deltagerne vurderer, at deres engagement i lokalområde, sociale kompetencer, jobparathed og motivation for uddannelse har ændret sig som følge af deltagelse i programmet. Modestino & Paulsen (2019) finder, at deltagerne sammenlignet med kontrolgruppen i højere grad oplever, at de har fået et større engagement, sociale kompetencer, jobparathed og motivation.

Resultaterne fra evalueringerne af "summer youth employment programs" tyder på, at de unge, der har deltaget og kunne deltage i programmet, kommer fra socialt og økonomisk særligt udsatte baggrunde og har en hverdag, der adskiller sig fra unges hverdag i Danmark. Derudover er der forskel på projektet, idet programmet i USA omfatter jobs i ferien, mens fritidsjobprojektet, som denne evaluering handler om, har og kan have et længere perspektiv. Derfor giver disse evalueringer af sommerjobs-programmerne i USA ikke anledning til at justere forventningerne til fritidsjobprojektets resultater i forandringsteorien.

3 Børn og unge i lommepengejob og fritidsjob

I dette kapitel beskriver vi, hvordan det er gået med rekruttering af unge til projektet, samt hvordan de unge oplever projektet, sig selv og deres hverdag. Kapitlet er baseret på data fra Livsmestrings-surveyen, registreringer fra projektet og på kommunale data om de unges skolegang og forløb i kommunen.

Som det vil fremgå af kapitlet, har der i projektets første tid været involveret 117 unge i projektet, og ud af dem har 33 deltaget i surveyen. Der er således ikke noget stort datagrundlag på nuværende tidspunkt, og de forskellige svarfordelinger er derfor meget påvirkelige af små ændringer i svarfordelingen, da der er så relativt få deltagere. Derfor er det vigtigt at være påpasselig med at tolke på små forskelle, men dataene kan, givet dette forbehold, alligevel give anledning til at se konturerne af tendenser, som kan være vigtige for projektet at arbejde med og ud fra fremadrettet.

Målgruppen, der deltager i "Jobplaneten Roskilde", er primært unge fra de udsatte boligområder, og dermed er der formentlig en del overlap til målgruppen for øvrige boligsociale aktiviteter, som finansieres af Landsbyggefonden foregår i regi af en boligsocial helhedsplan samt get2sport-medlemmerne. Undervejs i kapitlet sammenligner vi derfor deltagerne i denne fritidsjobindsats med unge, der deltager i boligsociale aktiviteter i udsatte boligområder (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022) og i en række boligsociale fritidsjobindsatser (Christensen et al., 2018; Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022), samt med unge, der enten er medlemmer af en get2sport-idrætsforening, eller er elever på skoler i de udsatte boligområder, hvor der bor get2sport-medlemmer. Disse elever er yderligere inddelt i forhold til, om de er idrætsaktive eller ikke-idrætsaktive (Christensen & Christensen, 2021). Vi forventer, at målgruppen har nogle af de samme udfordringer med skole, uddannelse, selvværd og livstilfredshed som sammenligningsgrupperne. Når vi sammenligner deltagerne af surveyen med sammenligningsgrupperne, er det for at få et indblik i, om deltagerne i fritidsjobprojektet er mere eller mindre sårbare sammenlignet med øvrige sammenlignelige unge.

Kapitlets hovedresultater er angivet i boks 3.1:

Boks 3.1 Hovedresultater i kapitlet

De foreløbige resultater peger på, at "Jobplaneten Roskilde" får fat i en stor gruppe af skoletrætte unge og får hjulpet dem ind i et forløb, som bringer dem tættere på et fritidsjob. Der er indikationer på, at de deltagere, som projektet indtil nu har fået ind i indsatsen, er mindre udsatte end unge i lignende indsatser, hvor vi også har indsamlet data om deres selvrapporterede livsmestring, baseret på deres selvrapporterede livstilfredshed fra besvarelserne af Livsmestrings-surveyen. Dette understøttes af deltagernes vej ind i projektet, hvor vi ser, at de fleste selv har henvendt sig frem for at være blevet opfordret/henvist af støttepersoner omkring de unge eller lignende. Det skal dog tages med det forbehold, at de unge, som har besvaret surveyen, kan være en mindre udsat undergruppe af de samlede deltagere.

Den tidlige vurdering af fritidsjobprojektet er baseret på følgende hovedresultater:

- Projektet har nået mange unge, især i betragtning af den relativt korte tid, det har kørt, samt udfordringer som følge af coronapandemien. Den primære rekrutteringsvej for projektet ser ud til hidtil at have været fritidsjobcaféerne.
- Målt på objektive markører for udsathed såsom skolefravær ser projektet ud til at have fat i den ønskede målgruppe, som er skoletrætte unge. Når man sammenligner deltagernes selvrapporterede skolefravær og trivsel i skolen med sammenlignelige grupper af unge fra de andre udsatte boligområder, tegner der sig dog et billede af, at projektet muligvis har fat i en mere ressourcestærk del af de unge i de udsatte boligområder. Dette vil kunne udfoldes yderligere, når besvarelserne i senere rapporter kobles med registerdata fra Danmarks Statistik.
- Der er en svag indikation af, at projektet ikke nødvendigvis gradueres/tilpasses til den unges position og modenhed til at komme nærmere et fritidsjob. Det er dog for tidligt at sige, om dette er en reel tendens, da det er baseret på meget få observationer, fordi de fleste unge i projektet stadig er registreret som værende i forløb. Det kan dog være et muligt opmærksomhedspunkt fremadrettet.
- Projektet har kontakt til en relativt smal palet af virksomheder og sammenholdt med, at der for nuværende er en overvægt af relativt unge

deltagere i projektet, hvoraf kun meget få ønsker et fremtidigt arbejde i den branche, de er i gennem projektet. Der er således en mulig barriere i projektet fremadrettet relateret til udbuddet af forskellige job og unges ønsker om fritidsjob.

3.1 Deltagelse i projektet

Vi indleder med at beskrive, hvor mange unge der har deltaget i de forskellige dele af fritidsjobprojektet, hvor mange og hvilke typer aktiviteter de unge typisk er i, og hvordan de unges vej til projektet har været.

Tabel 3.1 viser antallet af forløb, som Jobplaneten Roskilde har sat i gang, fordelt på indsatsstype. Der er i alt opstartet 201 forløb for 117 forskellige unge. De 201 forløb er fordelt på 79 vejledningsforløb i fritidsjobcaféer, 61 i offentlige fritidsjob, 25 i lommepengejobs og 31 i private fritidsjob og praktikforløb.

Tabel 3.1 Oversigt over forløb, som unge har deltaget i til og med marts 2022

Aktivitet	Antal forløb
Lommepengejob	25
Fritidsjob	14
Fritidsjobcafé	79
Offentligt fritidsjob,	61
Praktikforløb	17
Andet	5
I alt	201

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Af Tabel 3.2 fremgår det, hvordan deltageres vej ind i projektet har været. Vi ser, at over halvdelen af de unge er blevet en del af projektet ved selv at henvende sig. 11 % af deltagerne er blevet henvist til projektet af en ressourceperson. Dette er en relativt lille andel, sammenlignet med andre, lignende indsatser (Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022).

Tabel 3.2 Fordeling af, hvordan deltagerne er kommet ind i projektet, baseret på fritidsjobkonsulenternes registrering. I procent.

Hvordan deltagerne er kommet ind i projektet	Procentandel
Henvist af uddannelses – og erhvervsvejleder	2
Henvist af støttekontaktperson	5
Henvist af forældre	4
Henvendt sig selv	56
Andet	33

Anm.: N = 55.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Tabel 3.3 viser hvilke typer virksomheder, de unge er kommet ud i. Her ses, at en meget stor del af forløbene foregår i daginstitutioner. Jobplaneten Roskilde har bl.a. overtaget samarbejdspartnere her fra en tidligere indsats Boxen under Boligselskabet Sjælland, hvorfor dette samarbejde allerede har været vel-fungerende fra projektets opstart. Ud over det etablerede samarbejde kan en anden forklaring på de mange jobs i daginstitutioner være, at størstedelen af de deltagende unge er blandt de yngre dele af målgruppen, for hvem der generelt ikke tilbydes særlig mange fritidsjobs ud over avisjobs, hvilket de færreste unge er motiverede for at få. For de yngste dele af målgruppen kan et job i en af de samarbejdende daginstitutioner derfor ofte være den mest attraktive, og muligvis også en af de eneste muligheder for at få et fritidsjob. Et opmærksomhedspunkt for projektet fremadrettet kunne være at finde samarbejdspartnere i flere forskellige typer af brancher, for at kunne tilbyde de unge jobs, som bedre matcher deres ønsker. Her kan der dog være den udfordring, at mange af deltagerne er relativt unge, og der derfor er en del begrænsninger i forhold til hvilke typer af arbejdsopgaver, de må udføre. Vi ved fra andre indsatser, at det ofte kræver en øget opsøgende og oplysende indsats fra projektets side, da virksomhederne kan have svært ved at se potentialet i samarbejdet (Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022).

Tabel 3.3 Oversigt over hvor de unge har fået job til og med marts 2022

Sted for job	Antal
Boligselskab	19
Daginstitution	68
Roskilde Tekniske Skole	17
Turning Tables	4
Byggeri	5
Andre private virksomheder	7
Andet	2
I alt	122

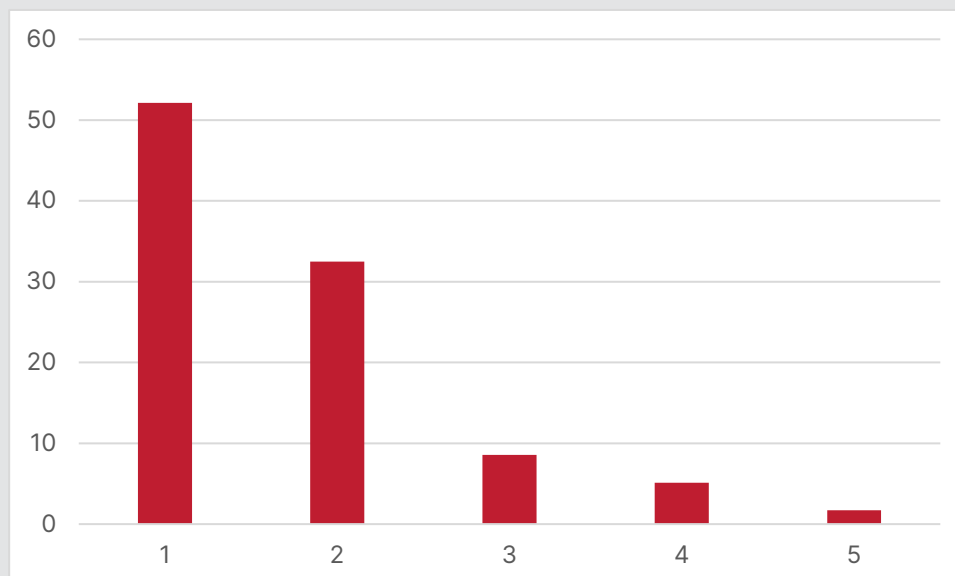
Anm.: Tabellen inkluderer alle forløb med undtagelse af de 79 vejledningsforløb i fritidsjobcafé, som ikke er direkte virksomhedsrettede.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Af Figur 3.1 fremgår det, hvor mange indsatser, de unge er igennem. De fleste af deltagerne er stadig tilknyttet projektet; billedet er således foreløbigt, da mange af de unge med fx én eller to indsatser sandsynligvis vil forlænges eller bevæge sig videre i andre indsatser, jf. projektets 4-trins model, som er vist i Figur 1.1.

Vi ser, at 52 % af de unge i projektet er i gang med eller har afsluttet deres første indsats, 32 % af de unge er ved deres anden indsats, 9 % er ved deres tredje indsats, 5 % er ved deres fjerde indsats, og 2 % af de unge er i gang med eller har sluttet deres femte indsats.

Figur 3.1 Fordeling af, hvor mange indsatser de unge har været igennem frem til marts 2022. I procent.

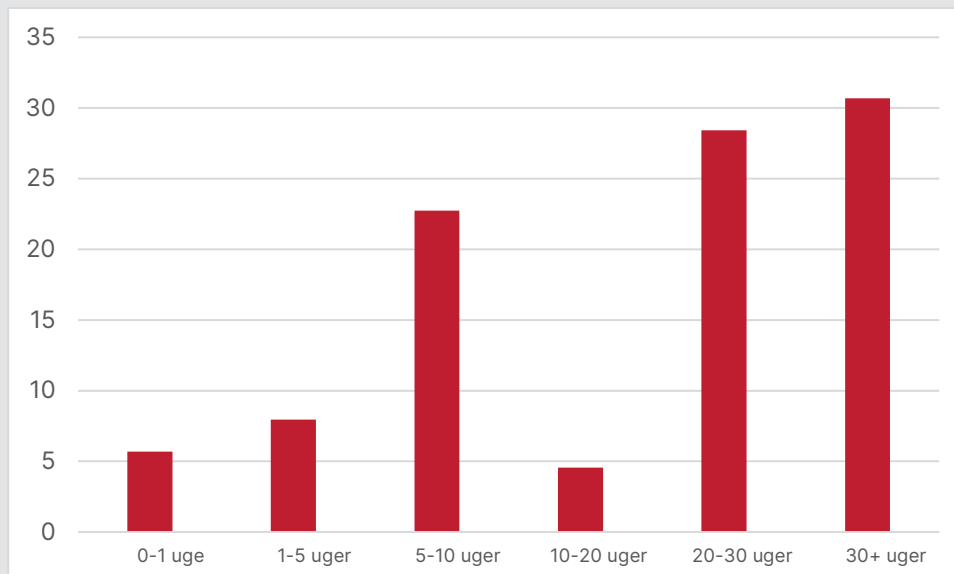

Anm.: N = 117 unge.

Kilde: Jobplaneten Roskilde

I Figur 3.2 ses en fordeling af, hvor længe de unge indtil nu har været i projektet. Disse resultater tager udgangspunkt i senest afsluttede eller igangværende forløb med fremtidig afslutningsdato registreret og er således meget foreløbige, da stort set alle unge stadig er tilknyttet projektet, hvorfor det er uvist, om den unges forløb vil blive forlænget. Vi ser, at over halvdelen af de unge indtil nu har været tilknyttet projektet i mere end 20 uger. En lille gruppe på 5 % har været i projektet i 10-20 uger, 23 % har været i projektet 5-10 uger og 14 % har været i projektet mindre end 5 uger.

Figur 3.2 Fordeling af længden på afsluttede forløb frem til marts 2022. I procent.

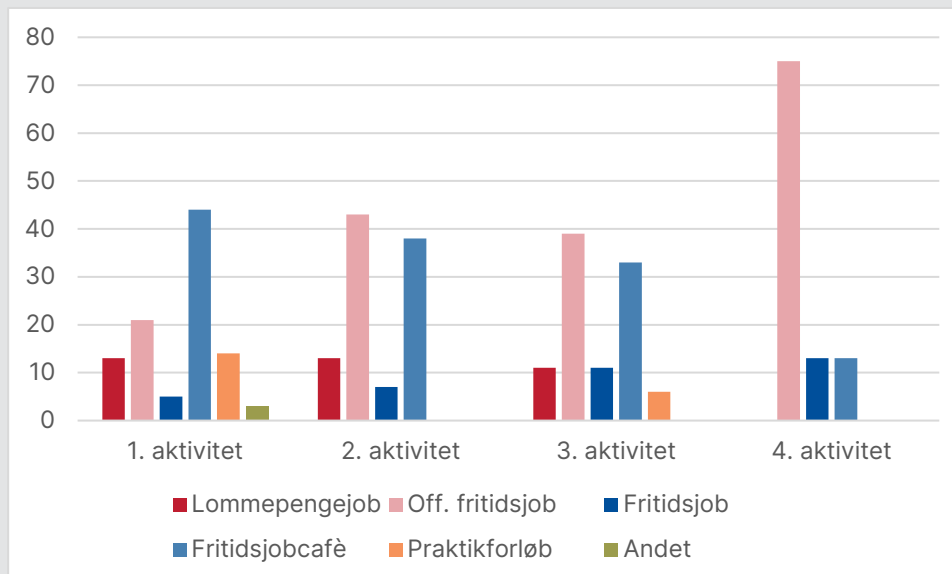

Anm.: N = 88 forløb.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Figur 3.3 viser, hvordan paletten af forskellige typer af indsatser hidtil har været anvendt. Vi ser, at 44 % af de unge starter i projektet ved at komme i fritidsjobcaféen. 21 % af de unge starter med at have et offentligt fritidsjob, 14 % med et praktikforløb, 13 % med et lommepegejob og 5 % i et privat fritidsjob. Som deres anden indsats i projektet er 43 % af de unge i et offentligt fritidsjob, og 38 % kommer i fritidsjobcaféen. Ud af de otte unge, der er ved eller har været i deres fjerde indsats i projektet, er 75 % i et offentligt fritidsjob.

Figur 3.3 Fordeling af indsatsstype opgjort efter, hvilken indsats det er for den unge. I procent.

Anm.: N (1. aktivitet) = 116 aktiviteter, N (2. aktivitet) = 56 aktiviteter, N (3. aktivitet) = 18 aktiviteter, N (4. aktivitet) = 8 aktiviteter. 5. aktivitet er udeladt pga. for få observationer.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Der er fem unge, som indtil nu er registreret som havende afsluttet projektet. De har alle selv valgt at afbryde forløbet som følge af mistet motivation, og de har informeret fritidsjobkonsulenterne herom ved telefonisk kontakt eller fysisk fremmøde. Ingen af dem vurderes til at have oplevet en blivende forandring, men for tre af de unge vurderes forandringen at vare noget tid, før der evt. vil blive behov for opfølgende tilbud eller støtte. Det er unge, hvor fritidsjobprojektet måske ikke er rigtig for dem, de er ikke klar, eller der er andre omstændigheder, som vi ikke kender til, der spiller ind ved afbrydelsen. Dette sker i mange indsats – hvor det ikke altid systematisk dokumenteres som i denne fritidsjobindsats. Det er således vanskeligt at vurdere, om frafaldet er stort eller småt.

Projektlederen fortæller, at der er nogle af de unge, der falder fra efter at have fået et fritidsjob. Han forklarer, at det oftest er et skævt ungdomsliv, hvor de unge eksempelvis ryger for meget hash eller ikke kan komme op om morgenen, som kommer i vejen for fritidsjobbet. Han påpeger, at det sjældent er selve jobbet, som får dem til at falde fra, men snarere det, at forhold rundt om

jobbet trækker mere i en anden retning. At ungdomslivet eller vennerne trækker mere, kan eksempelvis resultere i, at de unge nogle gange ikke dukker op eller kommer for sent på arbejde, hvilket for nogle har medført en afskedigelse. Nogle af de unge, der er blevet afskediget, prøver efterfølgende at op-søge projektet igen, mens andre ikke gør. I sidste ende fremhæver projektlederen, at det for de unge ikke er et spørgsmål om fraværet af motivation for at få et fritidsjob, men snarere at der er andre ting der trækker "mere", og som skal løses.

Klubpædagogen fortæller videre, at han har oplevet unge, som falder fra undervejs i forløbet, og som pludseligt ikke kommer til aftalte møder eller ikke svarer på deres telefon. Han fortæller, at det oftest er, når de unge skal ud med deres første ansøgning, at de fleste falder fra og efterfølgende ikke kommer. I sådanne tilfælde prøver klubpædagogen at kontakte dem via telefon, eller hvis de kommer i klubben. Trods oplevelserne med frafald fortæller han samtidig, at han i flere tilfælde har oplevet, at unge, som ellers var faldet fra og havde givet udtryk for at have ombestemt sig, vender tilbage igen efter et par måneder med fornyet motivation.

Klubpædagogen og ungekoordinatoren fortæller begge, at de oplever udfordringer med at rekruttere fra den yngre del af målgruppen, som efter en indledningsvis interesse i projektet hurtigt falder fra, når de får at vide, at de har størst chance for at få et avisjob. Denne rekrutteringsudfordring kan på sin vis også forstås som et frafald, eftersom den indledningsvise interesse bortfalder grundet en manglende variation i udbuddet af fritidsjobs til særligt den yngre del af målgruppen.

3.2 Kendetegn ved målgruppen

I alt har 33 skoleelever og unge svaret på Livsmestrings-surveyen i forbindelse med opstart i fritidsjobprojektet (Tabel 3.4). Der er kun tre unge, der har besvaret spørgeskemaet i forbindelse med afslutning af projektet. Vi medtager ikke anden runde af besvarelserne på grund af det lave antal.

Tabel 3.4 viser kønsfordelingen for survey-besvarelser. Vi ser, at to tredjedele af de unge, som har besvaret surveyen, er piger. Vi ved fra andre undersøgelser, at piger i aldersgruppen svarende til projektets målgruppe generelt er mere ensomme og mindre tilfredse med deres liv end drenge i samme aldersgruppe (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022), hvilket må tænkes at influere på de samlede besvarelser. Dette undersøges nærmere i afsnit 3.6.

Tabel 3.4 Respondenter fordelt på køn

Køn	Antal	Procent
Dreng	12	36
Pige	21	64
I alt	33	100

Anm.: N = 33.

Kilde: Livsmestrings-survey.

3.2.1 Forældrebaggrund

Vi kigger først på uddannelsesbaggrund for forældrene til deltagerne i projektet. Vi ser i Tabel 3.5, at knap 30 % af mødrene ifølge deltagerne har en erhvervskompetencegivende uddannelse i form af en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Det samme gælder for 35 % af fædrene. En relativt stor andel af deltagerne ved ikke, hvilken uddannelse deres forældre har.

Tabel 3.5 Forældres uddannelsesbaggrund. I procent.

Uddannelsesbaggrund	Mor	Far
Grundskole eller gymnasial uddannelse	25	22
Erhvervsfaglige uddannelse	9	22
Videregående uddannelse	19	13
Andet	22	3
Ved ikke	25	41

Anm.: N = 32.

Kilde: Livsmestrings-survey.

Til sammenligning har godt 4 ud af 10 mødre og fædre til børn, der bor i udsatte boligområder, og som deltager i get2sport-projektet, ingen uddannelse ud over grundskolen. Godt hver fjerde af mødre og fædre har en erhvervskompetencegivende uddannelse og 14 % en videregående uddannelse (Christensen & Christensen, 2021). Når vi sammenligner med 13-26-årige i udsatte boligområder, der deltager i boligsociale aktiviteter, står 6 ud af 10 forældre uden uddannelse ud over grundskolen (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022). Det peger på, at deltagerne i "Jobplaneten Roskilde"

kommer fra mindre udsatte baggrunde sammenlignet med get2sport-medlemmer og deltagere i boligsociale aktiviteter, herunder andre fritidsjobaktiviteter.

I tabel 3.6 fremgår, om forældrene er i gang med uddannelse og arbejde eller ikke, baseret på deltagernes besvarelser. Vi ser, at 58 % af mødrene enten er i gang med uddannelse eller i beskæftigelse, mens det gælder for 61 % af fædrene. 24 % af mødrene og 9 % af fædrene er ikke i gang med hverken uddannelse eller beskæftigelse. Igen svarer en relativt stor andel, at de ikke ved, om deres mor/far er i gang med uddannelse eller i arbejde.

Tabel 3.6 Forældes tilknytning til uddannelse og beskæftigelse. I procent.

Tilknytning til udd. og beskæftigelse	Mor	Far
I gang med uddannelse eller arbejde	58	61
Hverken i uddannelse eller i arbejde	24	9
Ved ikke	18	30

Anm.: N = 33.

Kilde: Livsmestrings-survey.

De to foregående tabeller er baseret på data fra Livsmestrings-surveyen, og oplysningerne derved selvrapporerede. Der kan således være en del slør i, om deltagerne husker rigtigt eller overhovedet kender til deres forældres uddannelsesbaggrund og beskæftigelsesforhold – hvad den høje andel, der siger, at de faktisk ikke ved, hvilken uddannelse deres forældre har, eller om deres forældre er i uddannelse eller er i beskæftigelse, også antyder. Ved midtvejsevalueringen kobles data med de administrative registre, og vi opnår derved større sikkerhed omkring forældrenes uddannelsesbaggrund og beskæftigelsesgrad.

3.2.2 Familieforhold

Vi ser i Tabel 3.7 på, hvem målgruppen bor sammen med. Knap 60 % af de unge bor sammen med begge deres forældre med eller uden søskende. Lidt over en tredjedel bor med en enlig forælder.

Tabel 3.7 Fordeling af, hvem målgruppen bor sammen med. I procent.

Bor sammen med	Procentandel
Begge forældre med/uden søskende	58
Enlig forælder med/uden søskende	36
Sammen med andre voksne	6
Bor alene i en ungdomsbolig	-
I alt	100

Anm.: N = 33.

Kilde: Livsmestrings-survey.

I andre undersøgelser ser vi, at godt to ud af tre unge i fx i get2sport-projektet og boligsociale aktiviteter bor sammen med begge forældre, hvilket er tilnærmedesvis det samme som for denne indsats (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022; Christensen & Christensen, 2021).

3.3 Skole og uddannelse

Vi går nu over til at beskrive, hvordan deltagerne oplever deres skolegang. Fritidsjobprojektet er tilrettelagt i forhold til at få fat i unge, der er skoletrætte, og som føler, at det kan være svært at gennemføre skole og uddannelse.

De unges oplevelse af deres skolegang, forventningerne til fremtidig uddannelse og skolefraværet vil derfor hjælpe med at tegne et billede af, hvorvidt projektet har fat i den ønskede målgruppe. Blandt andet fravær er jf. forandringsteorien i Figur 2.1 også et af de parametre, hvor vi senere vil undersøge deltagernes progression for at se, om projektet skaber de ønskede forandringer hos de unge.

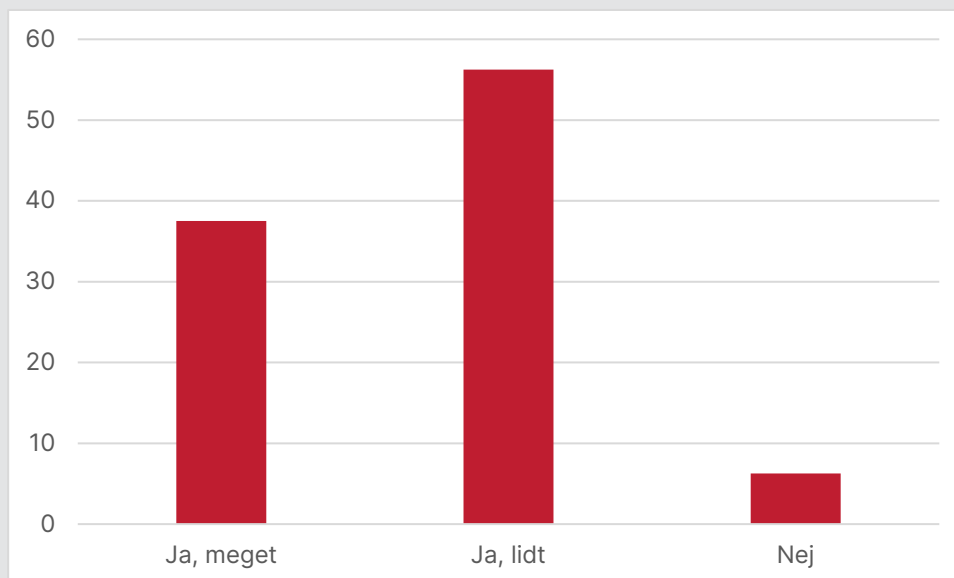
Vi har modtaget oplysninger fra Roskilde Kommune om skolegang for 75 af de deltagende unge¹. Herudaf har 2 elever har afsluttet grundskolen. De er begge startet på en ungdomsuddannelse. 9 elever går i modtageklasse eller særligt skoletilbud, herunder ungdomsskole eller sprogskole. 15 går i privatskole. De resterende 49 går i folkeskole.

¹ Dette skyldes bl.a. manglende samtykke til afgivelse af oplysninger, samt at eleverne går på privatskole eller i skole i andre kommuner.

Vi indleder med at se på, hvordan målgruppen forholder sig til det at gå i skole. I Figur 3.4 fremgår fordelingen af, om deltagerne i projektet kan lide eller kunne lide at gå i skole. Stort set alle de unge, som har besvaret Livsmestrings-surveyen, kan eller kunne lide at gå i skole.

Figur 3.4 Fordeling af, om målgruppen kan lide at gå i skole. I procent.

Anm.: N = 33.

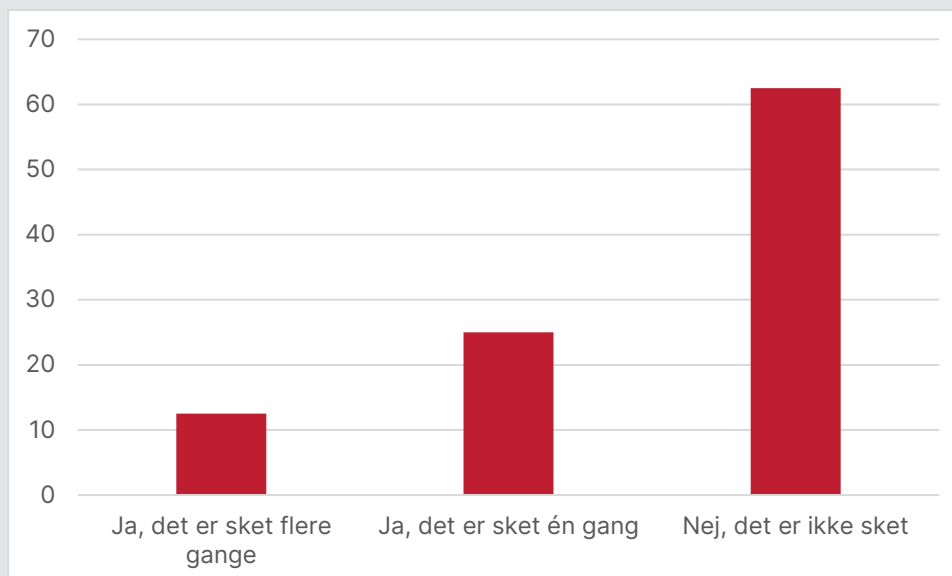
Kilde: Livsmestrings-survey.

Når vi sammenligner med deltagere i boligsociale aktiviteter, er der henholdsvis 10 % blandt unge med ikke-MENAPT-baggrund og 4 % blandt unge med MENAPT-baggrund², der svarer, at de ikke kan lide at gå i skole (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022). Blandt elever, der går i skoler i udsatte boligområder, og som ikke er idrætsaktive, er der 33 %, der svarer, at de ikke kan lide at gå i skole, mens der er 7 % af get2sport-medlemmer, der ikke kan lide at gå i skole (Christensen & Christensen, 2021). Der er således en indikation af, at målgruppen er i en mindre udsat position end sammenlignelige grupper af unge, når det kommer til skoletræthed og mistrivsel i skolen.

Ovenstående billede underbygges i Figur 3.5, hvor vi ser på fordelingen af, om målgruppen er blevet hjemme fra skolen, selvom de ikke var syge. Her svarer over 60 %, at det aldrig er sket.

² Etnisk oprindelse i et MENAPT-land referer til etnisk herkomst i Mellemøsten, Nordafrika, Pakistan og Tyrkiet.

Figur 3.5 Fordeling af, om målgruppen har erfaringer med at blive hjemme fra skole, selvom man ikke var syg. I procent.

Anm.: N = 32.

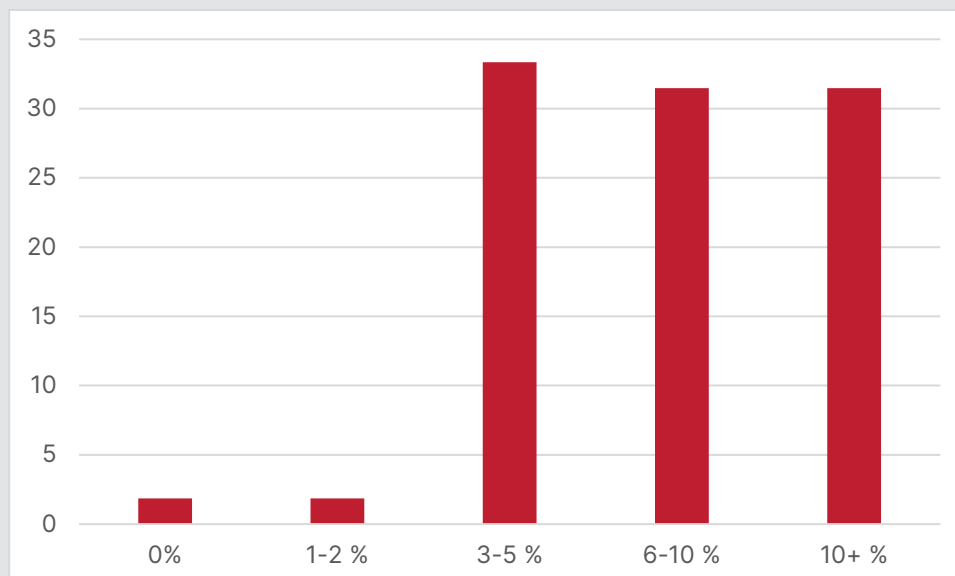
Skoleeleverne har fået spørgsmålet: "Er du inden for de seneste 6 måneder blevet hjemme fra skole, selvom du ikke var syg?" De 16-18-årige har fået spørgsmålet: "Da du stadig gik i skole, skete det så, at du blev hjemme fra skole, selvom du ikke var syg?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er der henholdsvis 11 % blandt unge med MENAPT-baggrund og 17 % blandt unge med ikke-MENAPT-baggrund, der angiver, at de flere gange er blevet hjemme (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022). I en fritidsjobindsats for socialt udsatte skoleelever og 16-18-årige svarede 41 % af skoleeleverne og 18 % af de 16-18-årige, at de ikke havde erfaringer med at blive hjemme fra skole, selvom de ikke var syge (Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022). De unge i "Jobplaneten Roskilde" har således mindre selvrapporteret ulovligt skolefravær end unge i lignende indsats.

Af Figur 3.6 fremgår de unges gennemsnitlige fraværsprocent i skoleåret 2020/2021 og første halvdel af skoleåret 2021/2022, baseret på kommunale data og således ikke selvrapporteret som ovenstående. Vi ser her, at 31,5 % af de unge i projektet har et gennemsnitligt fravær på over 10 % af et skoleår. Til sammenligning er det gennemsnitlige samlede fravær i skoleåret på landsplan for skoleåret 2019/2020 på 5,2 %. 63 % af de unge i projektet har således jf. Figur 3.6 fravær over landsgennemsnittet for samlet fravær.

Figur 3.6 Fordeling af fraværsprocent for skoleelever i projektet. I procent.

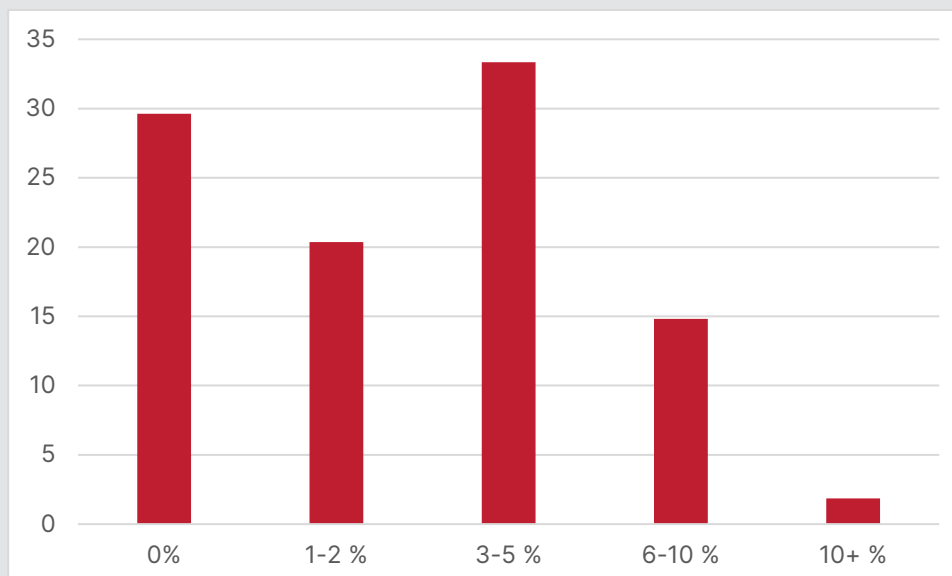
Anm.: N = 54 elever.

Fraværsprocenten er opgjort som et gennemsnit af elevens fravær i skoleåret 2020/2021 samt første halvdel af skoleåret 2021/2022, vægtet med antal skoledage eleven har fremmøderegistreringer for i perioden.

Kilde: Roskilde Kommune.

Af Figur 3.7 ses de unges gennemsnitlige ulovlige fravær opgjort som procent af skoleåret. Landsgennemsnittet for ulovligt fravær i skoleåret 2019/2020 er 0,7 %. Mere end 70 % af de unge i Jobplaneten ligger således over landsgennemsnittet for ulovligt fravær.

Figur 3.7 Fordeling af ulovlig fraværsporcet for skoleelever i projektet. I procent.

Anm.: N = 54 elever.

Fraværsporcet er opgjort som et gennemsnit af elevens fravær i skoleåret 2020/2021 samt første halvdel af skoleåret 2021/2022, vægtet med antal skoledage eleven har fremmødere registreringer for i perioden.

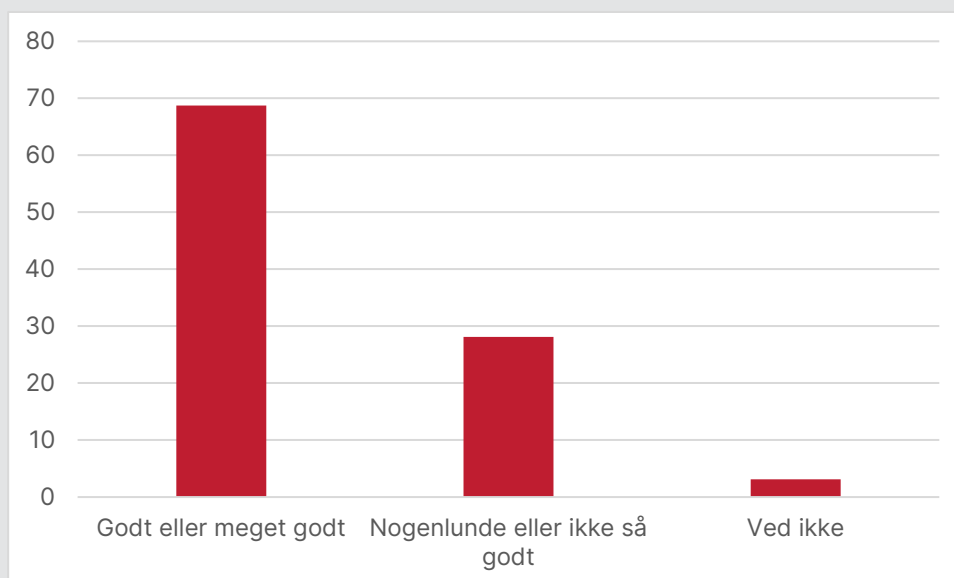
Kilde: Roskilde Kommune,

Når vi sammenligner gruppen af unge i projektet med landsgennemsnittet, ser de således ud til at være i en udsat position i forhold til skoletræthed. Her skal dog tages højde for, at vi ikke har fraværdata for alle deltagere i projektet endnu, hvilket kan skævvride resultaterne, hvis der er en systematik i, hvilke vi ikke har data for – fx hvis det er alle skoleelever, som går i bestemte privatskoler, og hvis fraværet der systematisk er lavere. Tilsvarende har omtrent en tredjedel af deltagerne besvaret surveyen, hvilket ligeledes kan skævvride resultaterne, hvis det fx er de mest motiverede {eller omvendt de mindst ressourcestærke}, der besvarer surveyen. I sammenligning med andre boligsociale indsatser ser disse unge ud til at være i en mindre udsat position i forhold til skoletræthed og trivsel i skolen. Men igen kan det tænkes at være et resultat af, at det er en bestemt og mere ressourcestærk subgruppe af deltagerne, som får besvaret surveyen.

Der er således en indikation af, at projektet har fat i en gruppe unge i en udsat position, men måske ikke når de mest udsatte i de boligsociale områder, med forbehold for mulig selektion i datagrundlaget, som kan undersøges nærmere, når data i senere rapporter kobles med Danmarks Statistiks registre.

Når vi kigger på, hvordan målgruppen vurderer, hvor godt de klarer sig i skolen, ser vi i Figur 3.8, at knap 70 % af de unge selv vurderer, at de klarer sig godt i skolen. Dette er nogenlunde på niveau med deltagerne i de undersøgelser, vi bruger som sammenligningsgrundlag (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022; Christensen & Christensen, 2021).

Figur 3.8 Fordeling af, hvordan målgruppen selv vurderer, at de klarer sig i skolen. I procent.

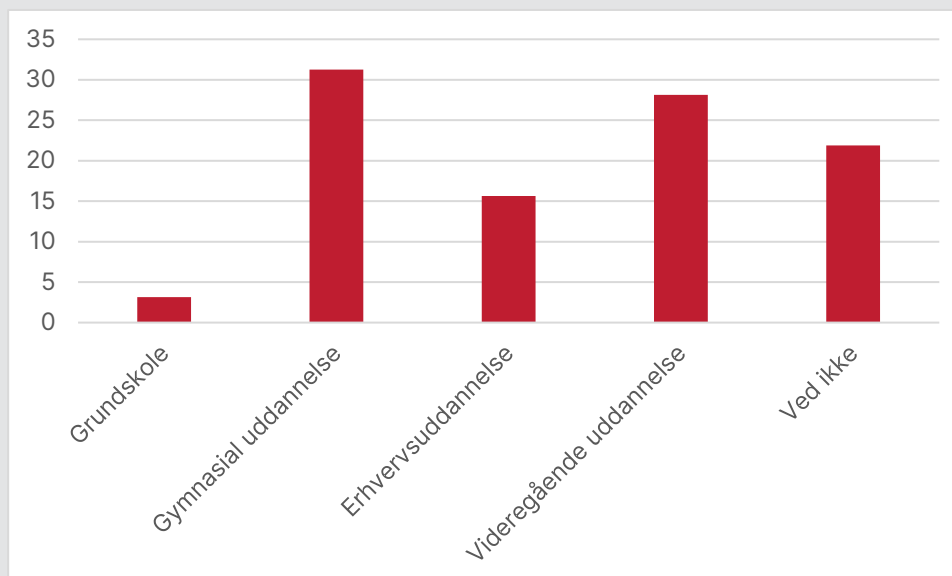
Anm.: N = 32.

Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvordan synes du selv, du klarede dig i skolen rent fagligt?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Deres relativt unge alder taget i betragtning er en stor del af de unge afklarede med, hvilken uddannelse de forventer at få. Den største andel – knap en tredjedel – forventer at få en gymnasial uddannelse. 28 % forventer at få en videregående uddannelse, og 16 % forventer at få en erhvervsuddannelse. Kun lidt over 3 % af de unge forventer ikke at få nogen uddannelse ud over grundskolen.

Figur 3.9 Fordeling af, hvilken uddannelse de unge regner med at få. I procent.

Anm.: N =32.

De unge har fået spørgsmålet: "Hvilken uddannelse regner du med at få?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

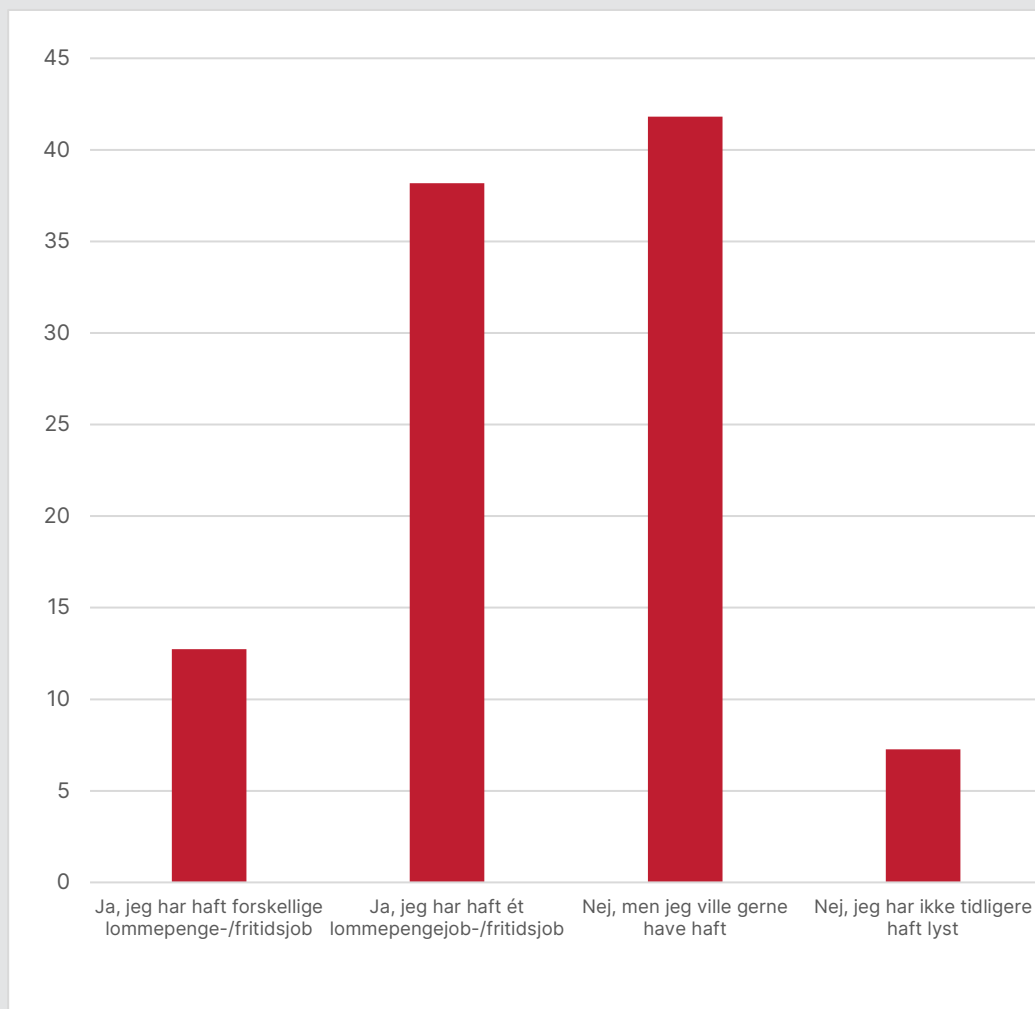
3.4 Deltagernes oplevelser med projektet

Vi går nu over til at beskrive, hvordan deltagerne oplever projektet. Vi ved fra andre undersøgelser af, hvordan indsatsen har en gennemslagskraft for målgruppen, at det er vigtigt, at deltagerne har positive forventninger til at skulle være med i projektet (Gagné & Deci, 2005; Goldman-Meller et al., 2016).

Vi starter med at se på de unges hidtidige erfaringer med fritidsjobs. Deltagernes unge alder taget i betragtning har vi ikke en forventning om, at mange har erfaring med fritidsjobs. Det er dog ikke en forudsætning for at være en del af projektet, at man ikke har erfaring med fritidsjobs i forvejen, da vi ved fra lignende indsatsen, at nogle udsatte unge har erfaringer forbundet med tidligere fritidsjobs, som påvirker dem i en negativ retning – fx kortvarige forløb præget af usikkerhed for de unge (Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022) – er det vigtigt at kortlægge, da eventuelle dårlige tidligere erfaringer er en vigtig del af den unges udgangspunkt.

Vi ser i Figur 3.10 , at lidt over 40 % af de unge ikke har haft et fritidsjob tidligere, men godt har kunnet tænke sig et, hvilket er et godt udgangspunkt for at deltage i projektet. Lidt over halvdelen af de unge har tidligere haft et fritidsjob.

Figur 3.10 Fordeling af, hvorvidt de unge tidligere har haft et lommepenge- eller fritidsjob. I procent.

Anm.: N = 55.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

I Tabel 3.8 fremgår det, hvordan de unge er blevet opmærksomme på projektet. Knap halvdelen af de unge har hørt om projektet fra deres venner. 22 % af de unge er blevet henvist til projektet af en støtteperson eller vejleder omkring dem. Mere end tre fjerdedele af de unge har således selv opsøgt projektet.

Dette er en god forudsætning for at fastholde de unges motivation, men kan omvendt give anledning til en bekymring om, hvorvidt deltagerne er "udsatte nok" eller selv kunne have opsøgt og fundet fritidsjobs på egen hånd.

Tabel 3.8 Fordeling af, fra hvem målgruppe har hørt om fritidsjobprojektet. I procent.

Hørt om projektet fra	Procentandel
Lærer/pædagog/uddannelses- og erhvervsvejleder	16
Min støttekontaktperson	6
Fritidsjobkonsulent, der besøgte skolen og fortalte om tilbuddet	13
Mine venner/skolekammerater	47
Søskende/forældre/anden familie	9
Andre	6
Ved ikke	3

Anm.: N = 32.
Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvordan hørte du om Jobplaneten?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Vi ser i Tabel 3.9, at 72 % svarer, at de forventer at få et fritidsjob, som de bliver glade for. Det er et godt udgangspunkt for deltagernes udbytte af projektet.

Tabel 3.9 Fordeling af, hvilke forventninger målgruppen har til projektet. I procent.

Forventninger	Procentandel
Jeg har slet ingen forventninger	6
Jeg finder et fritidsjob/en praktikplads, som jeg bliver glad for	72
Jeg finder et fritidsjob/en praktikplads, men jeg er usikker på, om det er noget for mig	9
Jeg søger ind på en uddannelse	-
Ved ikke	13

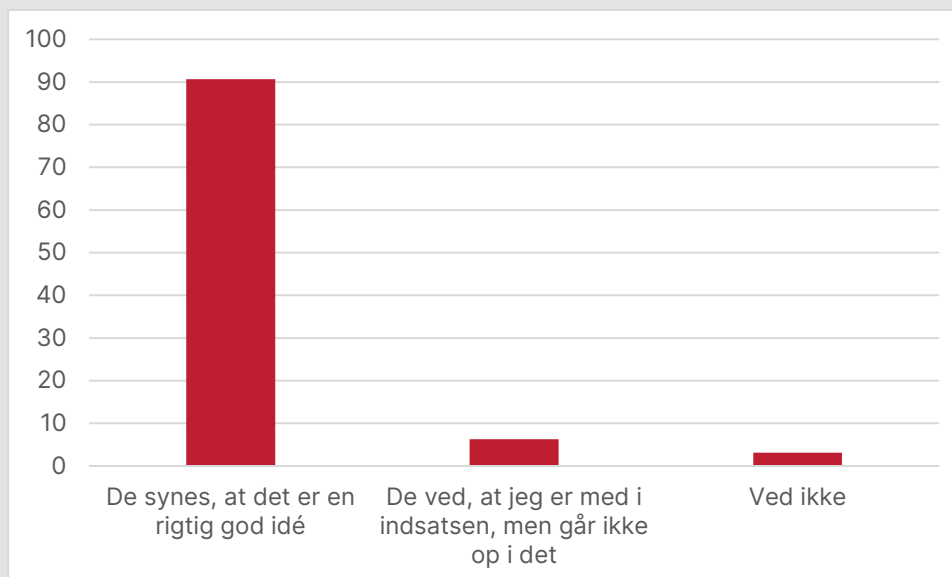
Anm.: N = 32.
Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvilke forventninger har du til tilbuddet om fritidsjob?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Som det fremgår af Figur 3.11 , har over 90 % af de unge i projektet opbakning fra deres forældre. Kun en meget lille del svarer, at deres forældre ikke går op i det.

Figur 3.11 Fordeling af forældrenes holdning til projektet. I procent.

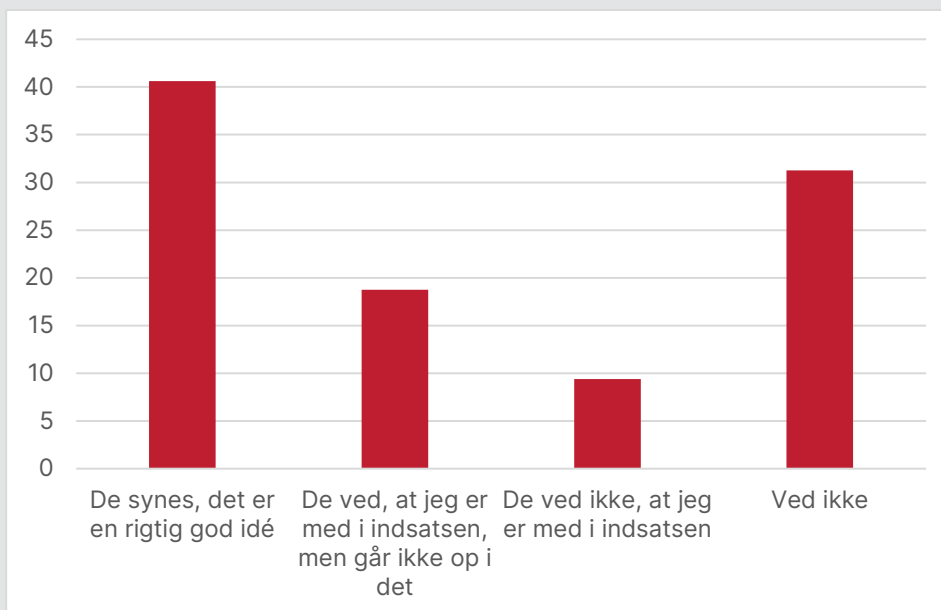
Anm.: N = 32.

Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvad synes dine forældre om, at du er med i tilbuddet om fritidsjob?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Figur 3.12 viser deltagerne svar på, hvad deres venner synes om, at de er med i projektet. Over 40 % af deltagerne venner støtter op om, at deltagerne er med i projektet. En stor del har også fundet frem til projektet gennem deres venner. Under 10 % af deltagerne har ikke fortalt deres venner om, at de er med i projektet. Det peger på, at projektet ikke opleves som stigmatiserende at være en del af.

Figur 3.12 Fordeling af vennernes holdning til projektet. I procent.

Anm.: N = 32.

Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvad synes dine venner om, at du er med i tilbuddet om fritidsjob?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

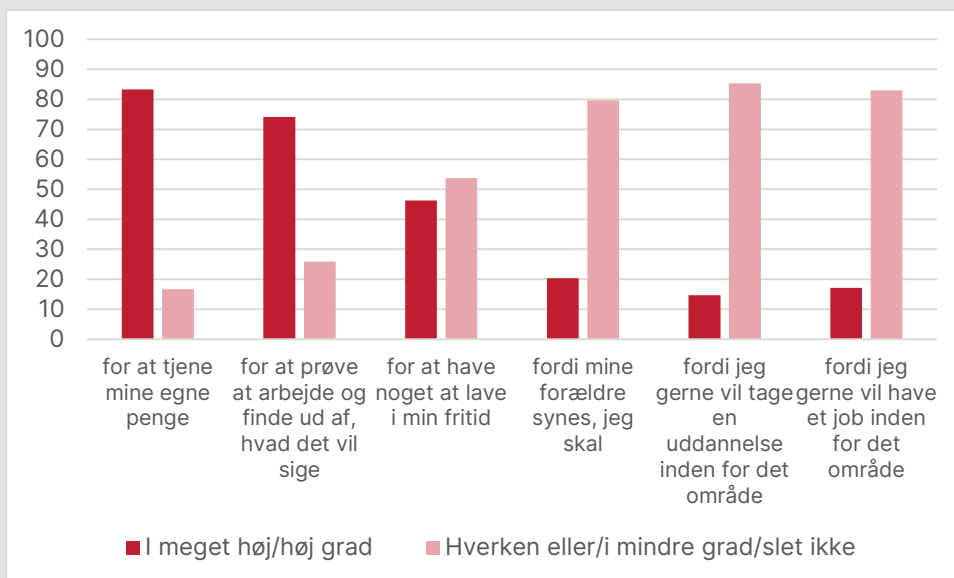
Figur 3.13 viser fritidsjobkonsulenternes registreringer af de unges motivation for at deltage i projektet. Vi ser, at over 80 % af de unge har svaret, at de i høj grad deltager for at tjene deres egne penge.

Umiddelbart tyder det på, at den mere kortsigtede motivation/interesse fylder mest hos de unge. Dette kan sandsynligvis tilskrives, at de nuværende deltagere i projektet er relativt unge, både sammenholdt med den ønskede målgruppe og med lignende indsatser (Christensen, Christensen, Winkler, et al., 2022). Det kan dog også være et tegn på, at projektets palet af virksomheder ikke matcher de unges fremtidige ønsker til uddannelse og arbejde.

Omtrent halvdelen af de unge har svaret, at de i høj grad deltager i projektet for at have noget at lave i deres fritid. 75 % af de unge har svaret, at de deltager, fordi de gerne vil prøve at have et arbejde, mens kun 20 % svarer, at de deltager, fordi deres forældre synes, de skal. Deltagerne har således ved projektets start en relativt høj grad af indre motivation for at deltage, hvilket er en vigtig forudsætning for at skabe forandring.

I midtvejsrapporten i 2023 vil der forhåbentligvis være indsamlet tilstrækkelig mange registreringer af motivation undervejs og/eller ved afslutning af projektet til, at vi kan undersøge, hvorvidt der sker en progression i den unges motivation for at deltage i projektet.

Figur 3.13 Fritidsjobkonsulenternes første registrering af de unges motivation for at deltage i projektet. I procent.

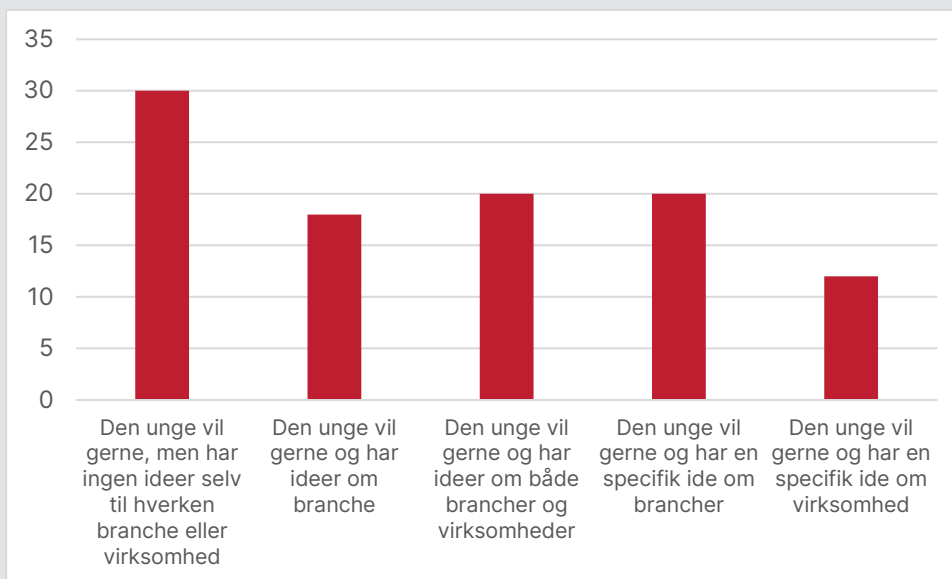

Anm.: N = 54 for de fire markeringer længst mod venstre, N = 41 for de to længst mod højre.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Som det fremgår af Figur 3.14, oplever fritidsjobkonsulenterne, at knap en tredjedel af de unge ikke på forhånd har en idé til en branche eller virksomhed, de ønsker fritidsjob inden for. De har også oplevet, at alle de unge har virket motiverede, men at under en tredjedel har haft specifikke ønsker til virksomhed eller branche.

Figur 3.14 Fordeling af fritidsjobkonsulenternes vurderinger af de unge i forhold til lømpepengejob/fritidsjob/praktik- og læreplads. I procent.

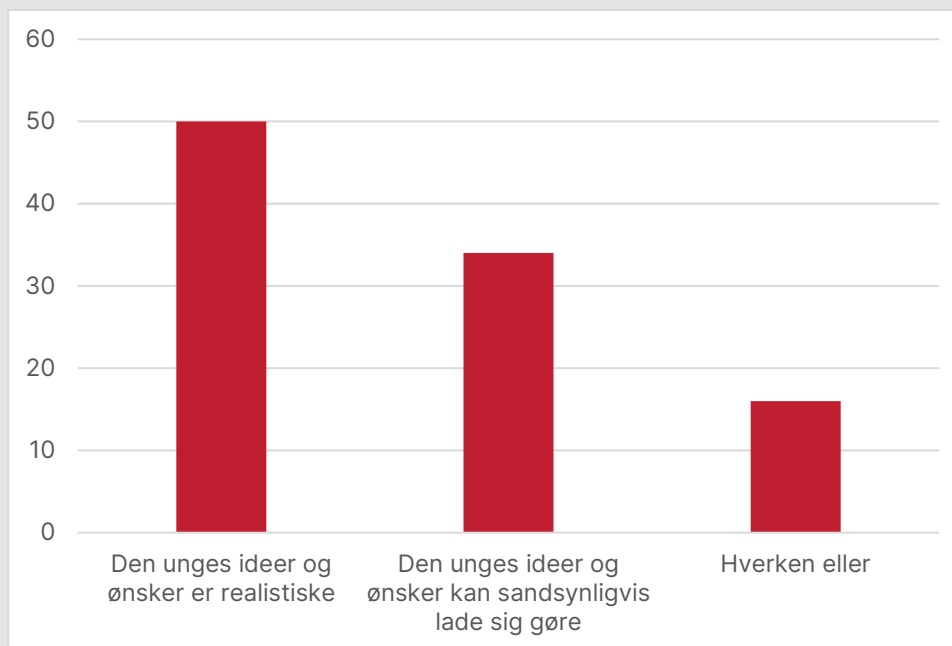

Anm.: N = 50.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

Som det fremgår af Figur 3.15, har fritidsjobkonsulenterne i mødet med de unge vurderet, at halvdelen af de unge kom med realistiske ønsker og forventninger. De har ikke vurderet for nogen, at deres ønsker var direkte urealistiske.

Figur 3.15 Fordeling af fritidsjobkonsulenternes vurderinger af, hvorvidt de unges idéer og ønsker er realistiske. I procent.

Anm.: N = 55.

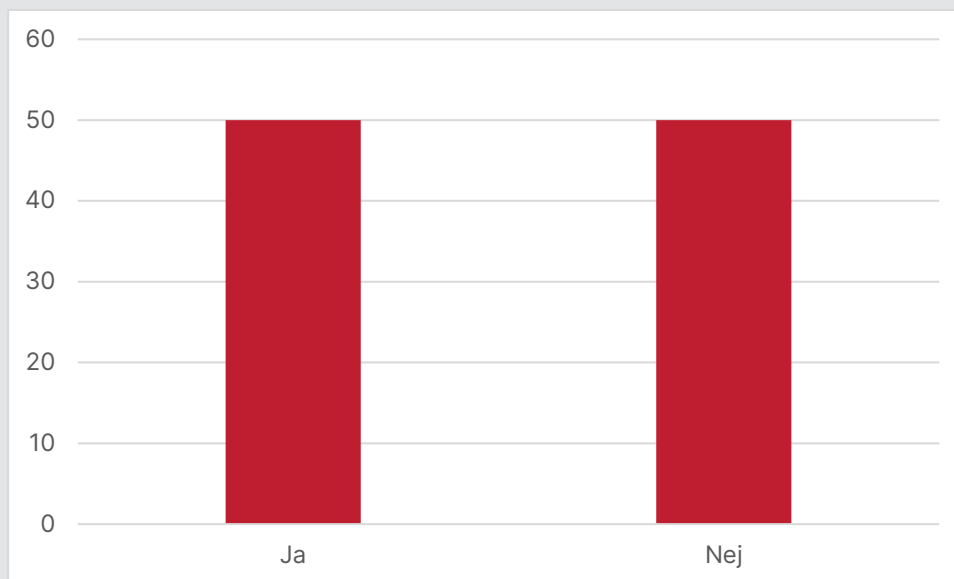
Kilde: Jobplaneten Roskilde.

3.5 Fritidsliv og oplevelse af fællesskab

Nu går vi over til at se på, hvordan målgruppen vurderer deres fritidsliv, venner og fællesskaber. Et aktivt fritidsliv med venner og fællesskaber er gavnligt for unge menneskers udvikling mod at blive aktive medborgere (Borghans et al., 2008; Carneiro & Heckman, 2003; Damelang & Kloss, 2013; Heckman et al., 2006; Heckmann, 1999).

I Figur 3.16 fremgår, om målgruppen går til noget i deres fritid. Vi ser, at halvdelen af deltagerne går til noget i deres fritid. Fordelingen er den samme, når vi ser på gruppen af drenge og piger hver for sig. Til sammenligning går 64 % af de 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter til noget i deres fritid (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022). Der er altså tegn på, at deltagerne i fritidsjobprojektet er mindre aktive i deres fritid sammenlignet med andre unge i lignende indsatser i samme aldersgruppe.

Figur 3.16 Fordeling af, om målgruppen går noget i deres fritid (eksempelvis fodbold eller andre sportsgrene, spejder, musik, dans og drama, ungdomsklub). I procent.

Anm.: N = 32.

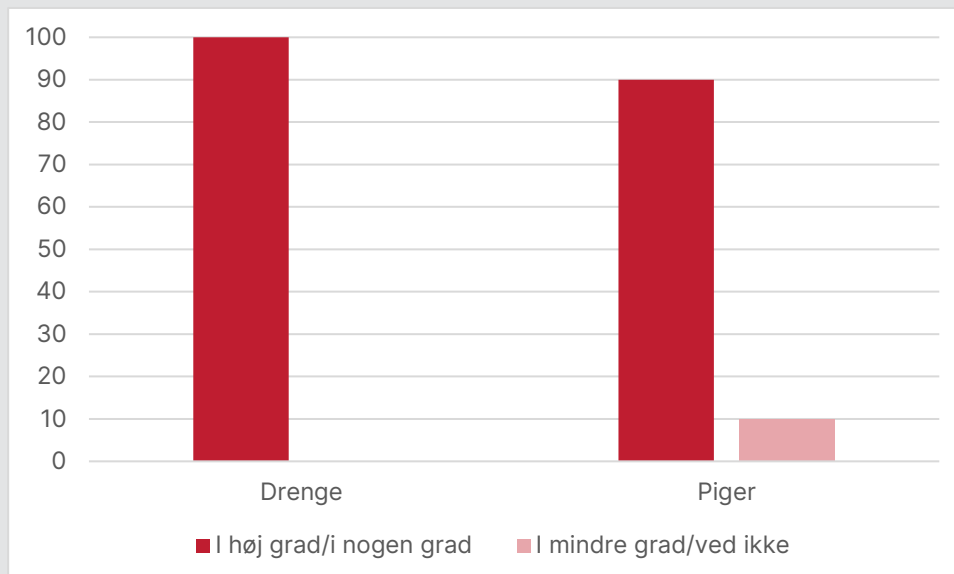
Målgruppen har fået spørgsmålet: "Går du til noget i din fritid? (Eksempelvis fodbold eller andre sportsgrene, spejder, musik, dans og drama, ungdomsklub)".

Kilde: Livsmestrings-survey.

En fritidsjobindsats som Jobplaneten kan styrke unges følelse af medborgerskab og hjælpe dem med at indgå og begå sig i forpligtende fællesskaber. Vi spørger derfor til, om de unge i projektet oplever at være en del af et fællesskab, og om de føler, at de bliver holdt uden for samfundet.

I Figur 3.17 ser vi målgruppens besvarelse af, hvorvidt de føler, de er en del af et fællesskab. Vi ser, at respondenterne generelt ser sig selv som en del af et fællesskab. Der er dog en lille gruppe af de kvindelige respondenter, som ikke føler sig som en del af et fællesskab. Til sammenligning angiver 90 % af 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter i udsatte boligområder, at de i høj eller i nogen grad føler sig som en del af et fællesskab.

Figur 3.17 Fordeling af, om målgruppen føler, at de er en del af et fællesskab, opgjort for piger og drenge. I procent.

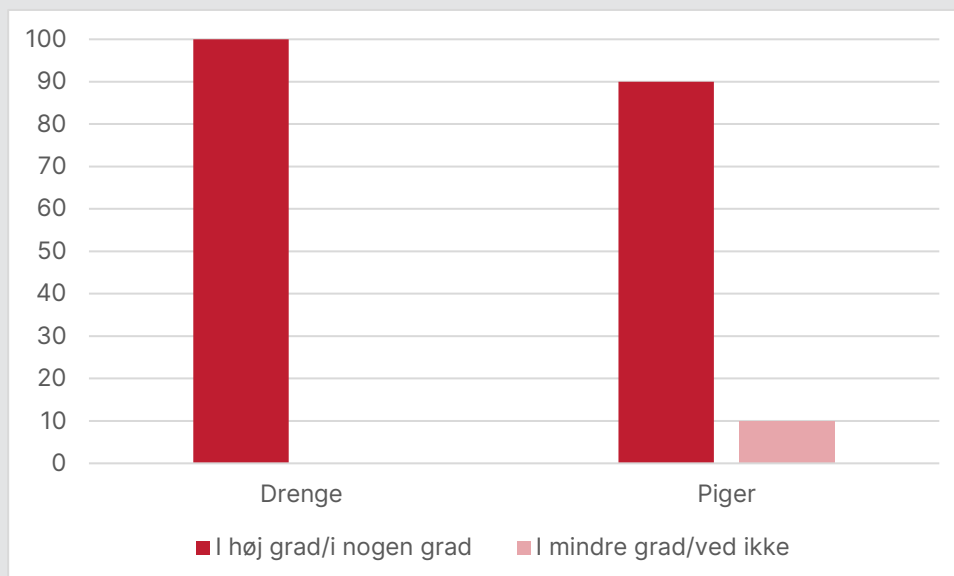
Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 20.

Kilde: Livsmestrings-survey.

I Figur 3.18 ser vi på, i hvilken grad målgruppen føler, at de bliver holdt uden for samfundet. Igen er billedet i høj grad, at deltagerne ikke føler sig holdt uden for samfundet, med undtagelse af en lille gruppe af pigerne, som gør.

Til sammenligning føler 12 % af 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter sig i høj grad eller i nogen grad holdt uden for samfundet, mens 25 % af de 16-30-årige deltagere tilsvarende føler, at de bliver holdt uden for samfundet (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022). Godt 30 % af ikke-idrætsaktive elever føler, at de bliver holdt uden for samfundet, mens omkring 20 % af get2sport-medlemmer og idrætsaktive elever har den tilsvarende følelse (Christensen & Christensen, 2021).

Figur 3.18 Fordeling af, om de unge føler sig som en del af samfundet, opgjort for piger og drenge. I procent.

Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 20.

Målgruppen har fået spørgsmålet: "Føler du, at du bliver holdt uden for samfundet?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Der er derved tegn på, at projektet målt på deltagernes følelse af fællesskab og medborgerskab har fat i en lidt mindre udsat målgruppe, end vi normalt ser i de boligsociale indsatser.

3.6 Livstilfredshed

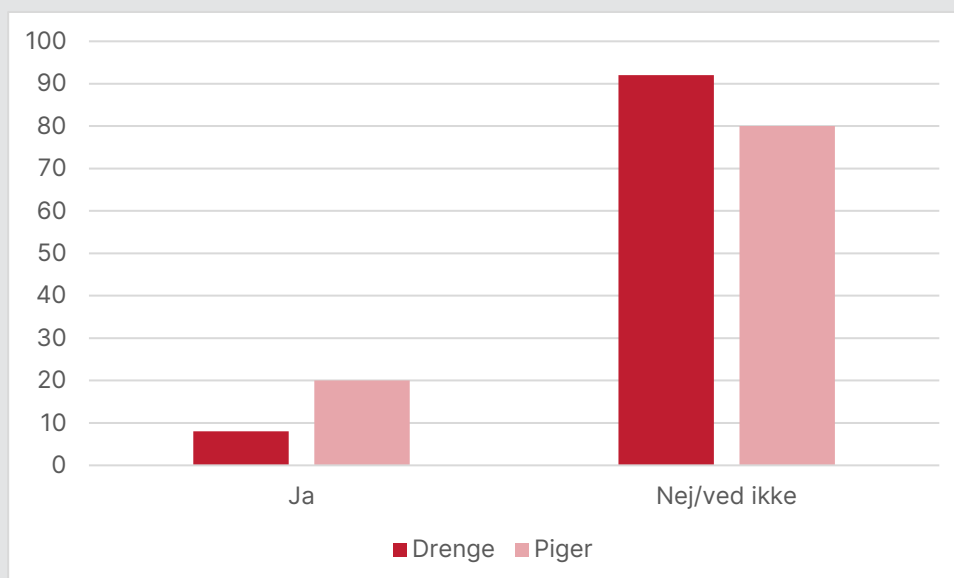
I dette afsnit beskriver vi ensomhed og livstilfredshed blandt børn og unge – om de unge føler de har meget at være stolte af; og om de har en drøm for fremtiden. Det er særligt her, at vi på sigt håber at kunne se en positiv effekt af projektet. I denne første rapport indgår kun deltagernes besvarelser ved opstart af projektet, men såfremt det lykkes projektet at indsamle nok besvarelser i forbindelse med de unges afslutning af projektet, vil det i senere rapporter være muligt at beskrive deltagernes progression på disse områder.

Figur 3.19 viser, hvorvidt de unge føler sig ensomme. 8 % af drengene, som har besvaret Livsmestrings-surveyen, føler sig ensomme, og 20 % af pigerne føler sig ensomme.

Til sammenligning føler 26 % af deltagere i boligsociale aktiviteter sig ensomme, og det er i særlig grad 16-30-årige unge med ikke-MENAPT baggrund (50 %), der føler sig ensomme (Christensen, Christensen, Hjelmar, et al., 2022). I evalueringen af get2sport finder vi, at det særligt er ikke-idrætsaktive unge, der føler sig ensomme, med 29 % (Christensen & Christensen, 2021).

Figur 3.19 Fordeling af, hvorvidt de unge føler sig ensomme, opgjort for piger og drenge. I procent.

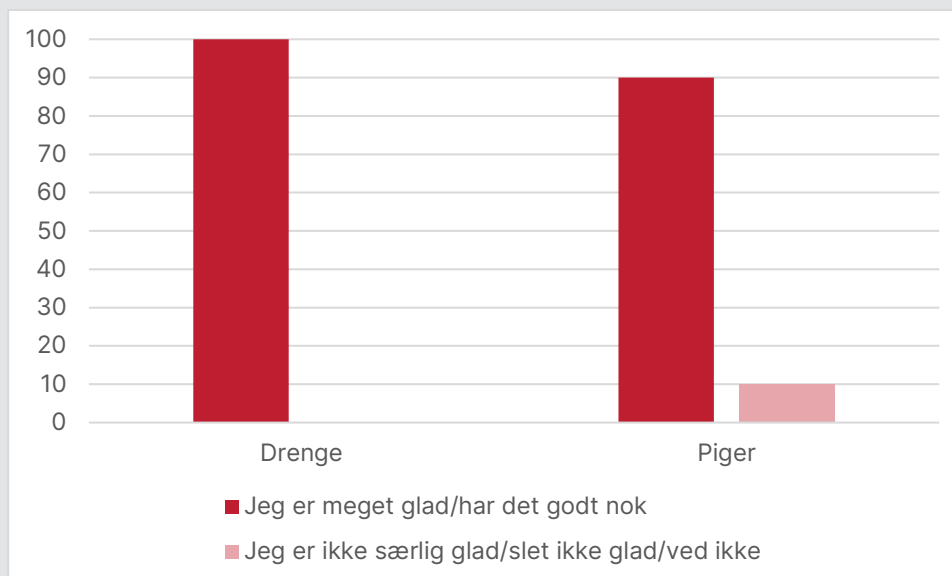

Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 20.
Målgruppen har fået spørgsmålet: "Føler du dig ofte ensom?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Figur 3.20 viser målgruppens livstilfredshed. Vi ser, at alle drengene er overordnet tilfredse med deres liv, mens en lille gruppe af pigerne ikke er glade for deres liv.

Figur 3.20 Fordeling af, hvad målgruppen synes om deres liv for tiden, opgjort for drenge og piger. I procent.

Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 20.

Målgruppen har fået spørgsmålet: "Hvad synes du om dit liv for tiden?"

Kilde: Livsmestrings-survey.

Blandt 13-15-årige deltagere i boligsociale aktiviteter er 91 % meget glade eller har det godt nok, og blandt de 16-30-årige er det 84 %, der er meget glade eller har det godt nok (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022). Tilsvarende angiver 90 % af get2sport-medlemmerne og 80 % af de idrætsaktive elever, at de er meget glade eller har det godt nok, mens det er ca. 70 % af de ikke-idrætsaktive elever, der er meget glade eller har det godt nok (Christensen & Christensen, 2021). Deltagernes livstilfredshed og ensomhed peger således på, at projektets deltagere befinder sig i en mindre udsat position end deltagerne i lignende indsatser med undtagelse af en mindre gruppe af piger.

Vi ved fra andre undersøgelser, at piger omkring målgruppens alder generelt er mere ensomme og mindre tilfredse med deres liv end drenge i samme aldersgruppe. Andre undersøgelser viser også, at særligt ensomme børn og unge har en tendens til også at ligge lavere på andre dimensioner af livsmestring (Christensen, Christensen, Hjelm, et al., 2022).

Af Tabel 3.1 fremgår det, hvorvidt deltagerne er enige eller uenige i en række udsagn om dem selv som personer. Vi ser, at omtrent 75 % af både de ad-

spurgte drenge og piger alt i alt er tilfredse med sig selv. En tredjedel af drengene føler fra tid til anden, at de overhovedet ikke duer til noget, og 17 % føler sig fra tid til anden nyttesløse. Det er tilsvarende 19 % af pigerne, som føler, at de fra tid til anden ikke duer til noget, og 20 %, som fra tid til anden føler sig nyttesløse.

To tredjedele af drengene synes, at de har en del gode egenskaber, og at de er i stand til at gøre noget lige så godt som de fleste andre. 75 % af drengene synes, at de har meget at være stolte af.

72 % af pigerne synes, at de har en del gode egenskaber, og 61 % føler, at de er i stand til at gøre noget ligeså godt som de fleste andre. 72 % af pigerne synes, at de har meget at være stolte af.

Den tydeligste forskel mellem kønnene ses i de unges holdning til sig selv. Her svarer 91 % af drengene, at de har en overvejende positiv holdning til sig selv, mens kun 47 % af pigerne svarer det samme.

Det overordnede billede er, at pigerne i projektet vurderer sig selv dårligere end drengene i projektet, hvilket stemmer overens med ovenstående. Lavt selvværd kan have en negativ indflydelse på, hvordan de unge kommer igennem uddannelse og ind på arbejdsmarkedet. Projektet kan derfor forhåbentlig hjælpe især pigerne med at få et mere positivt syn på sig selv.

Tabel 3.10 Fordeling af, om deltagerne er enige eller uenige i udsagn om dem selv som personer, opgjort for drenge og piger i projektet. I procent.

Udsagn	Drenge		Piger	
	Helt enig/enig	Neutral/uenig/helt uenig/ved ikke	Helt enig/enig	Neutral/uenig/helt uenig/ved ikke
Du er alt i alt tilfreds med dig selv	75	25	74	26
Fra tid til anden føler du, at du overhovedet ikke duer til noget	32	67	19	81
Du synes, du har en del gode egenskaber	67	33	72	28
Du er i stand til at gøre noget lige så godt som de fleste andre	67	33	61	39
Du synes, du har meget at være stolt af	75	25	72	28
Du føler dig helt nytteløs fra tid til anden	17	83	20	80
Du synes, at du er et menneske af en vis værdi, i det mindste lige så værdifuld som andre mennesker	64	36	64	36
Du har en positiv holdning over for dig selv	91	9	47	53

Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 18.

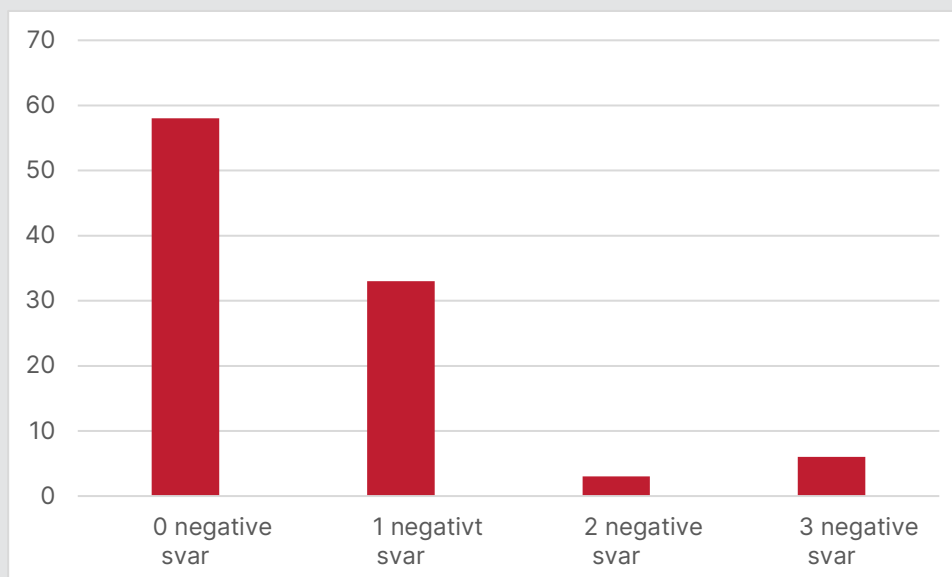
Kilde: Livsmestrings-survey.

3.7 Kombination af livsmestringsdimensioner

I det følgende ser vi på, hvordan de unge har svaret på de forskellige dimensioner i sammenhæng. Som tidligere nævnt finder andre undersøgelser, at især ensomhed ofte gør, at de unge slår negativt ud på andre dimensioner af livsmestring.

Som det ses af Figur 3.21, er der dog et lidt mere spredt billede. Knap 60 % af de unge svarer positivt på alle de fem definerede dimensioner af livsmestring, og 33 % svarer negativt på en enkelt dimension af livsmestring. Det er således kun 9 %, der svarer negativt på to eller flere af de definerede dimensioner af livsmestring. De hidtidige survey-besvarelser tyder således på, at størstedelen af de unge har en relativt høj grad af livsmestring.

Figur 3.21 Negative svar på flere dimensioner af livsmestring samtidig. I procent.

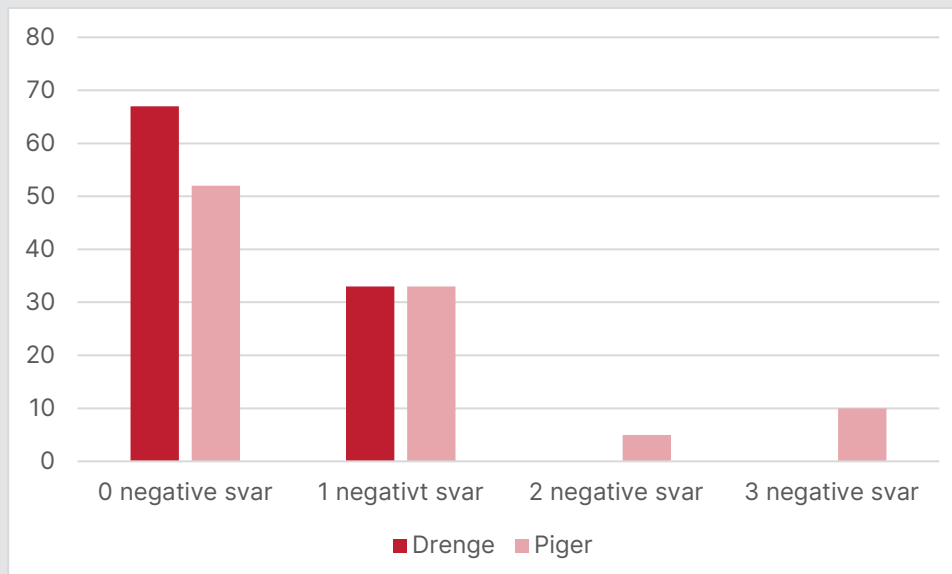
Anm.: N = 33.

De negative svar er opgjort for fem dimensioner: ensomhed, livstilfredshed, om man føler, at man har meget at være stolt af, om man føler, at man er en del af et fællesskab, og om man føler sig holdt uden for samfundet.

Kilde: Livsmestrings-survey.

Figur 3.22 viser, hvordan de negative besvarelser på flere dimensioner af livsmestring fordeler sig på køn. Som vi også så indikationer på i tidligere afsnit, er det pigerne, som oplever den laveste grad af livsmestring.

Figur 3.22 Negative svar på flere dimensioner af livsmestring samtidig fordelt på køn. I procent.

Anm.: N (drenge) = 12, N (piger) = 21.

De negative svar er opgjort for fem dimensioner: ensomhed, livstilfredshed, om man føler, at man har meget at være stolt af, om man føler, at man er en del af et fællesskab, og om man føler sig holdt uden for samfundet.

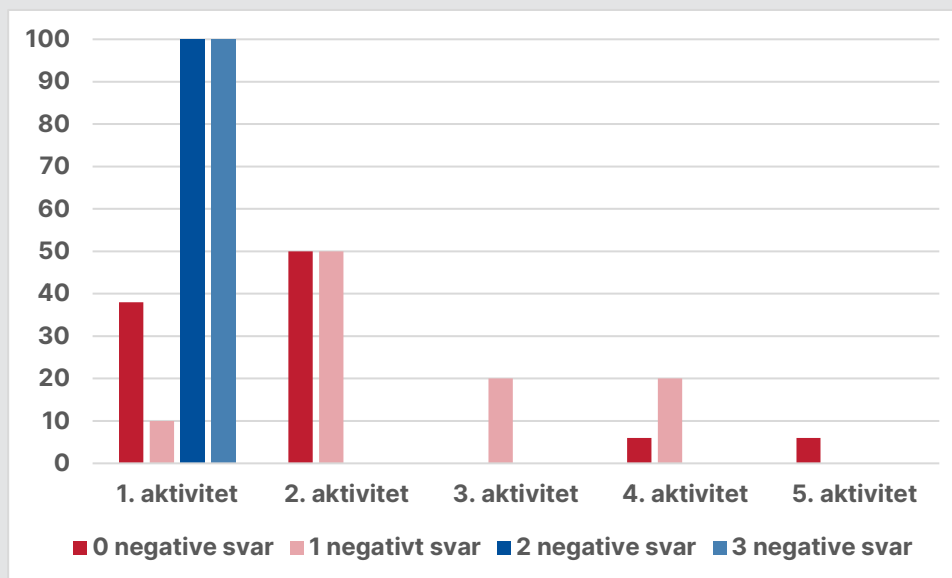
Kilde: Livsmestrings-survey.

I Figur 3.23 ser vi på, antallet af aktiviteter, de unge i projektet indtil videre har været igennem, holdt op imod, hvor mange dimensioner af livsmestring, de svarer negativt på. Ideen er at undersøge, hvorvidt de unge, som svarer negativt på mindst én af dimensionerne af livsmestring, er igennem flere aktiviteter og derved følges tættere i projektet. Vi ser, at de unge, som svarer negativt på to eller flere dimensioner af livsmestring, indtil videre er i deres første aktivitet i projektet. Ud af de unge, som svarer positivt på alle dimensioner eller negativt på en enkelt, er halvdelen i deres anden aktivitet.

Figuren skal tages med det forbehold, at resultaterne er baseret på et meget smalt datagrundlag, da der for det første stadig er relativt få survey-besvarelser, og for det andet, at vi ikke har kunnet matche alle til "Jobplaneten Roskildes" data for aktiviteter. Det skal derfor primært ses som et eksempel på noget, vi håber at kunne nuancere yderligere i de kommende rapporter. De to 100 %-søjler svarer eksempelvis kun til en enkelt ung hver, som begge er uafsluttede i projektet. Figurens indikation af, at projektets længde og intensitet ikke i så høj grad gradueres efter, hvor udsat en position den unge befinder sig i, kan således skyldes, at de mest udsatte unge ganske enkelt ikke er så langt i forløbet og måske derved være et resultat af, at de har været længere

om at finde vej til projektet, og derfor er startet senere end de andre unge i projektet.

Figur 3.23 Fordeling af, hvor mange forløb de unge har været igennem, opgjort på antallet af negative svar på de fem livsmestringsdimensioner. I procent.

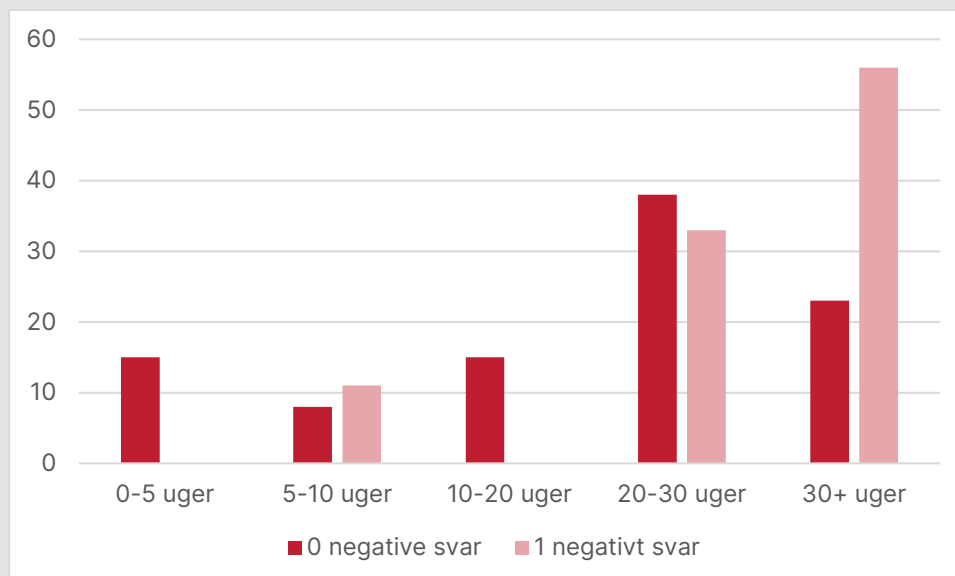
Anm.: N = 28.

De negative svar er opgjort for fem dimensioner: ensomhed, livstilfredshed, om man føler, at man har meget at være stolt af, om man føler, at man er en del af et fællesskab, og om man føler sig holdt uden for samfundet.

Kilde: Livsmestrings-survey og data fra Jobplaneten Roskilde.

Figur 3.24 viser, hvordan sammenhængen er mellem negative besvarelser på livsmestring, og hvor længe deltagerne er tilknyttet projektet. Her er datagrundlaget endnu smallere end i forrige figur, da vi nu kun har kunnet medtage deltagere med mindst én afsluttet aktivitet. Med det in mente ser vi en svag indikation af, at de unge, som svarer negativt på mindst én dimension af livsmestring, er dem, som er tilknyttet projektet i længst tid. Det vil vi undersøge nærmere i de kommende rapporter.

Figur 3.24 Fordeling af længden på forløb, opgjort på antallet af negative svar på de fem livsmestringsdimensioner. I procent.

Anm.: N = 22.

De negative svar er opgjort for fem dimensioner: ensomhed, livstilfredshed, om man føler, at man har meget at være stolt af, om man føler, at man er en del af et fællesskab, og om man føler sig holdt uden for samfundet.

Kilde: Jobplaneten Roskilde.

4 Implementering og samarbejde

I dette kapitel beskriver vi, hvordan det er gået med at implementere fritidsjobprojektet. Vi har fokus på organiseringen af projektet, samarbejdet mellem de forskellige aktører i forhold til at rekruttere deltagere og arbejde med målgruppen, samt vilkårene for projektets gennemslagskraft, både i boligområderne med den boligsociale helhedsplan, i kommunen og i virksomhederne.

Kapitlet er baseret på 13 kvalitative interviews med aktører, samarbejdspartnere og deltagende unge, og interviewene er analyseret med udgangspunkt i Fixsens implementeringsmodel for kontekst, indsats, organisering, mennesker og ledelse.

Kapitlets hovedresultater er angivet i boks 4.1 Der er følgende hovedresultater i kapitlet:

Boks 4.1 Hovedresultater i kapitlet

Projektet er kommet godt fra start på trods af en svær opstart under coronapandemien. Der er på nuværende tidspunkt etableret en stærk kerne af medarbejdere i projektet og et solidt netværk af samarbejdspartnere, der bidrager til opsporing, rekruttering og brobygning. Der er stor efterspørgsel blandt børn og unge efter at deltage i projektet, og selvom projektet har et stort netværk med offentlige og private virksomheder, så mangler projektet fritidsjob, som de kan brobygge de unge til. Deltagerne i projektet oplever at få den støtte og vejledning, som de har brug for, og de er tilfredse med projektet. Der er konkrete opmærksomhedspunkter, som projektet skal forholde sig til fremadrettet. Det drejer sig om rekruttering af de sårbare unge, om at organisering og samarbejde bliver mere funktionsbåret end personbåret, samt om udvidelse af arbejdsgivere både i antal og i type af brancher. Projektets medarbejdere og arbejdsgruppen er i proces med at udvikle og justere projektet i forhold til disse opmærksomhedspunkter. Dette er konklusionen på baggrund af følgende analyseresultater:

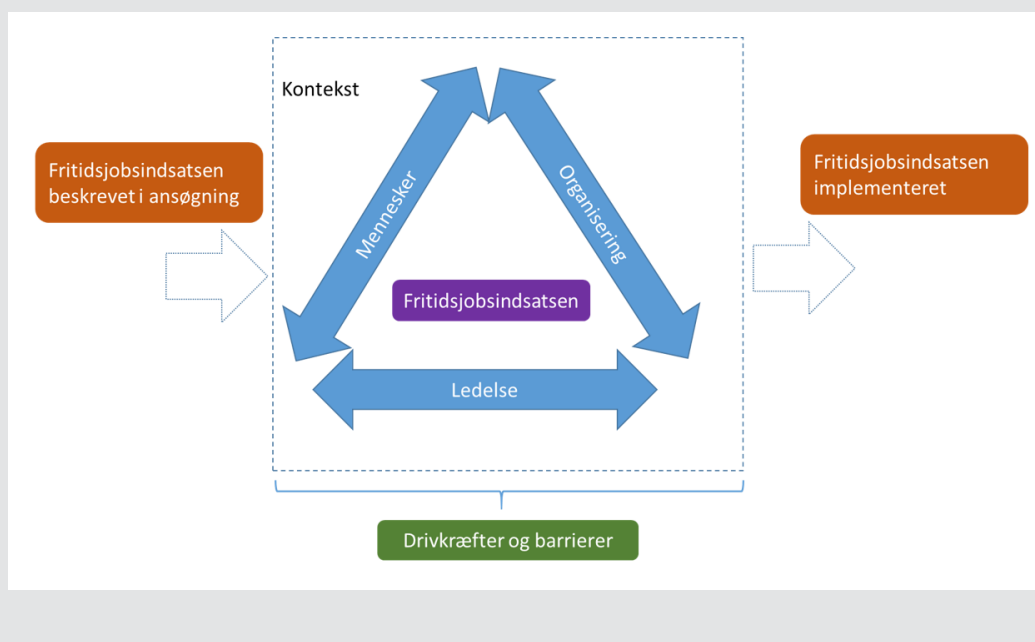
- Projektets medarbejdere og samarbejdspartnere fortæller alle om oplevelser med en generelt vellykket implementering og om, at projektet i

store træk rammer den tiltænkte målgruppe og har den tiltænkte virkning.

- Samtlige aktører fortæller om et godt organisatorisk setup med en forankring i det boligsociale og i klubberne og om, at projektet via arbejdsgruppen formår at opnå en stærk kontakt til flere relevante dele af det kommunale system, og herunder binde dem sammen.
- Projektets medarbejdere fortæller om en hidtil succesfuld rekruttering, med en stor søgning af særligt de yngste dele af målgruppen til projektet. De fortæller dog samtidig om udfordringer med at rekruttere fra den ældre del af målgruppen samt med den mere udsatte del af målgruppen.
- Projektets medarbejdere oplever generelt udfordringer med at finde jobs til unge, der går i folkeskole. Ud over avis- og omdelerjobs, som få unge ser som attraktive, synes udbuddet at være meget lavt, hvilket udgør en udfordring i forhold til rekruttering. Projektets medarbejdere ser et potentiale i fremadrettet at arbejde målrettet med opsøgende, informerende og engagerende arbejde i forhold til at etablere flere jobs til de yngste fra målgruppen.
- Selvom projektet samarbejder med folkeskoler, og flere skoleledere ifølge projektlederen er meget entusiastiske omkring projektet, så oplever projektet udfordringer i lavpraktiske samarbejde, fordi skolerne er pressede på tid. Projektlederen ønsker fremadrettet, at samarbejdet bliver endnu tættere, hvilket bakkes op af en støttekontaktperson fra ungecenteret, der anser et tæt samarbejde med skolerne som en måde at opnå bedre kontakt til den primære del af målgruppen.

Overordnet set har implementeringsanalysen til formål at afdække, hvordan, hvorfor og under hvilke omstændigheder fritidsjobprojektet har en gennemslagskraft. I denne rapport har vi evalueret, hvordan projektet er kommet fra start, og vi har haft fokus på at afdække projektet i praksis – det vil sige, hvorvidt og hvordan projektet er implementeret. Dernæst har vi haft fokus på drivkræfter og barrierer for implementeringen – det vil sige de forhold i implementeringsmiljø og -proces, som henholdsvis kan fremme eller hæmme, at aktiviteten har den forventede gennemslagskraft for målgruppen. Vi er inspireret af (Fixsen et al., 2005) og beskriver implementeringen ud fra de fire dimensioner mennesker, organisering, ledelse og kontekst, som det fremgår af Figur 4.1.

Figur 4.1 Analytisk tilgang i implementeringsanalysen.

Kilde: Fixsen et al., 2005

En central del af afdækningen er at sammenholde, hvordan fritidsjobprojektet oprindelig var beskrevet, og hvordan den efterfølgende er implementeret. I analysen af projektet i praksis (altså som implementeret) ser vi især på formålet med projektet i praksis, samt målgruppe, organisering og indhold, herunder intensitet og varighed. I implementeringen af denne indsats – uden at det er unikt for denne indsats – sker der justeringer undervejs, eksempelvis hvis konstruktionen med samarbejdspartnere ændres, eller der sker ændringer hos centrale aktører som fx klubberne. En vis grad af uoverensstemmelse mellem den implementerede og beskrevne indsats er derfor at forvente.

Implementeringen – altså det, som sker mellem den beskrevne fritidsjobsindsats og den implementerede fritidsjobsindsats – kan forstås ud fra Fixsens model (Durlak & Dupre, 2008; Fixsen et al., 2005). Trekanten har tre hoveddimensioner: organisering, mennesker og ledelse. Fixsen opererer desuden med den lokale *kontekst* som endnu en dimension, mens *projektet* – her fritidsjobprojektet – udgør en femte dimension.

Organisering omhandler blandt andet projektets tilrettelæggelse, koordinering, samarbejde og rollefordeling – herunder graden af systematik og sammenhæng i, hvad der udføres. *Ledelse* henviser til det ledelsesmæssige fokus, opbakning og prioritering af projektet, herunder om der fx er fastlagte procedurer, målsætninger og ressourcer. Det gælder både ledelse i selve projektet i

kommunen samt blandt lederne i de samarbejdende klubber. Med dimensionen *mennesker* er der fokus på både projektets medarbejdere samt de unge, der deltager i projektet. Herunder om målgruppen er motiveret for og i stand til at indgå i projektet, samt om medarbejderne har de rette kompetencer, de rette muligheder og den rette fleksibilitet i forhold til at facilitere projektet. *Kontekst* handler om de politiske dagsordener, love og paradigmer, der gør sig gældende, og som projektet skal implementeres under – eksempelvis arbejdsmiljølovens regler i forhold til, hvilke typer af jobs og arbejdsopgaver unge i forskellige aldre må varetage. Endelig handler dimensionen *indsats* om, hvorvidt projektet accepteres af medarbejderne og af målgruppen. Det er afgørende, at både medarbejdere og målgruppen forstår idéen med projektet og forstår, hvilken gennemslagskraft projektet er tiltænkt at have.

4.1 Ledelse

Projektet er overordnet forankret i en styregruppe på chefniveau med deltagelse af boligorganisation, Roskilde Kommune, Den A.P. Møllerske Støttefond og evaluator. Styregruppen har til formål at sikre fremdrift i projektet, herunder løbende vurdering af, om de rigtige aktører er involveret i projektet, om målgruppen nås, og om bredden og variationen i mulige arbejdsgivere er repræsenteret.

Under styregruppen er der en arbejdsgruppe bestående af projektlederen, der er koordinator, den boligsociale leder i Roskilde, projektlederen fra den frem-skudte beskæftigelsesindsats i Rønnebærparken/Æblehaven, lederen af UU Roskilde, Kommunens konsulent for klubområdet, boligselskabets teamleder for det boligsociale og en kommunal SSP-konsulent.

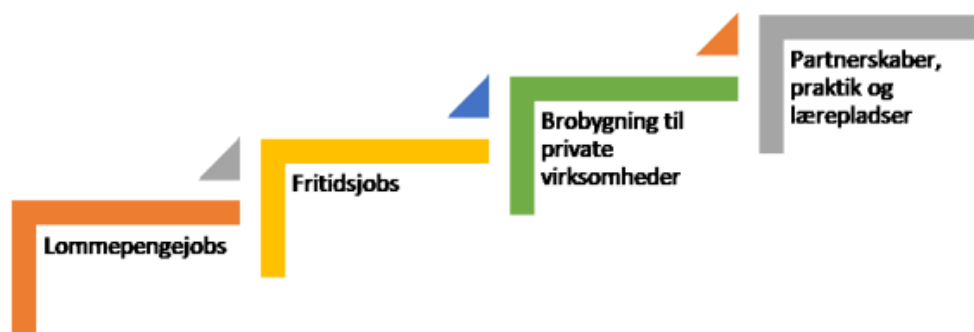
Projektlederen har det overordnede ansvar for hele projektet og er den eneste fuldtidsansatte i projektet. Samtidig er projektlederen omdrejningspunktet i projektet – både opadtil til styregruppen og horisontalt til arbejdsgruppen samt nedadtil til de udførende parter. Projektlederen oplever en stor opbakning fra boligorganisationen og fra de kommunale samarbejdspartnere til projektet. Denne opbakning fra boligorganisation og kommuner formidler projektlederen videre til projektets udførende aktører, således at de tilsvarende oplever en ledelsesmæssig opbakning til det arbejde, de laver med de unge.

De kommunale samarbejdspartnere i styre- og arbejdsgruppen har ledende stillinger i forskellige kommunale afdelinger og bidrager herigennem til at brobygge og koordinere internt i deres respektive afdelinger samt på tværs af afdelinger, eksempelvis i SSP Roskilde og i afdelingen for integration og be-

skæftigelse. Denne ledelsesmæssige opbakning vurderer kommunens ungekoordinator og en af de interviewede klubpædagoger, har en positiv betydning for, at de kan afsætte ressourcer til at være med i projektet.

4.2 Organisering

Projektet er bygget op som et progressivt forløb med fire udviklingstrin, hvor de unge løbende udvikler sig og hjælpes videre fra et trin til det næste trin. Fra de unge er 13-14 år kan de starte på det første trin med lommepengejobs i boligområdet. Fra de er 14-15 år kan de starte på det andet trin med fritidsjobs i offentlige virksomheder. Fra de er 15-25 år kan de starte på det tredje trin med vejledning og eller brobygning til fritidsjob eller studiejob i private virksomheder. Og fra de er 15-25 år, kan de starte på det fjerde trin med vejledning i forhold til praktik- og lærepladser. Trinnene er fleksible, således at de unge starter på det trin, som passer til dem, og de kan efterfølgende gå videre til det trin, der herefter passer bedst.

Projektet drives primært af projektets medarbejdere, som består af projektlederen, en ungekoordinator, der arbejder delt mellem projektet og klubberne i Klub Roskilde Midt, samt en studentermedhjælper. Ud over projektets medarbejdere drives projektet også af udvalgte pædagoger i Klub Roskilde Midt, som i regi af klubberne afholder fritidsjobcaféer og både arbejder med at rekruttere unge og køre forløb efter projektets model. Derudover har projektet også et tæt samarbejde med UU-vejledningen, SSP Roskilde og Roskilde Ungecenter, hvor fagpersoner hjælper til med rekruttering, samt med en række daginstitutioner, som bidrager ved at udbyde fritidsjobs til de unge.

4.2.1 Roller og ansvarsområder

Projektlederen og ungekoordinatoren er to primære drivkræfter i projektet. Projektlederen er involveret i alle dele af projektet – lige fra udarbejdelse af

materiale om projektet og udvikling af registreringer af deltagerne til ungekontakten og arbejdet med de unge samt at indgå, facilitere og samarbejde med forskellige kommunale og private aktører. Dette har været en bevidst prioritering fra projektlederens side af den første tid med projektet. Fremadrettet er der behov for, at projektlederen trækker sig ud af nogle af funktionerne for at undgå at blive en "flaskehals" for projektet, og for at undgå, at samarbejdsrelationerne bliver personbårne frem for funktionsbårne. Projektlederen fortæller:

En stor udfordring i sådan en type projekt her er, at vi er så få mennesker og samtidig har en kæmpestor samarbejdsflade, og det giver jo noget personsammenfald, der gør, at det hele tiden er afhængigt af, at de personer er der. Der, hvor det kan blive farligt, er, at jeg er den eneste, der er fuldtid, og det betyder, at jeg hurtigt kan blive en flaskehals.

Projektlederen fortæller videre, at han og de øvrige medarbejdere konstant er opmærksomme på at fordele arbejdsopgaverne og ansvarsområderne mere ud mellem dem. Uddelingen fungerer hensigtsmæssigt, idet de unge i stigende grad efterspørger ungekoordinatoren og studentermedhjælperen.

Ungekoordinatorens arbejdstid er delt mellem projektet og klubberne, og ungekoordinatorens arbejde i projektet består både i at afholde fritidsjobcaféer og at gennemføre afklaringsforløb med de unge i klubberne. Afklaringsforløbene med de unge i klubberne overlapper med arbejdet i klubben, men projektet har bidraget til en større systematik og struktur i forløbene med de unge.

Ungekoordinatoren har i projektets opstart sammen med klubpædagoger holdt oplæg om projektet på forskellige skoler, hvor de har fortalt om projektet, og hvordan man kan kontakte dem. I begyndelsen deltog ungekoordinatoren også ofte i fritidsjobcaféerne i klubben og hjalp til med at køre forløb med de unge. Efterhånden kører pædagogerne selv fritidsjobcaféerne og forløbene med sparring fra ungekoordinatoren. Klubpædagogerne er stadig i kontakt med projektlederen omkring mulige fritidsjob, eftersom projektlederen har de primære netværk til virksomhederne.

4.2.2 Samarbejdspartnerne til projektet

Generelt er der stor enighed blandt aktørerne i arbejdsgruppen om, at sammensætningen af aktører og samarbejdspartnere om projektet er den rette både i forhold til at have viden og kunne opnå kontakt til målgruppen. De fremhæver eksempelvis projektets solide kontakt til forskellige relevante dele af det kommunale system og erhvervslivet som værende afgørende for projektets virke.

Klubberne er tætte samarbejdspartnere, og vurderingen hos en klubpædagog er, at projektet bidrager til, at fritidsjob som en indsats er blevet en vigtig del af klubarbejdet med de unge. Tidligere har klubberne arbejdet med fritidsjobs, men med samarbejdet med projektet følger en faglig og metodisk sparring med projektets medarbejdere, som kvalificerer klubbernes arbejde med fritidsjobs til de unge. Endvidere har projektets medarbejdere løbende kunnet være behjælpelige i forhold til at bistå med mulige jobmuligheder til de unge.

Kontaktpersonen fra Ungecenteret fortæller ligeledes, at samarbejdet med projektet har været effektivt, og at der er god og konstruktiv dialog mellem Ungecenteret og projektet. Kontaktpersonen vurderer, at projektet er en gevinst for de unge, og at de unge har taget godt imod muligheden for at få et fritidsjob. Fritidsjobbet fungerer for Ungecenteret som endnu et muligt redskab, der kan tages i anvendelse til at støtte unge i udvikling mod ungdomsuddannelse og beskæftigelse.

Lederen af et af de samarbejdende dagtilbud vurderer, at de har et godt samarbejde med projektet, der bidrager til, at pædagogerne i højere grad kan varetage deres kerneopgaver, fordi de unge løser opgaver med oprydning, affald osv. Dagtilbuddets primære motivation for at indgå i projektet er, at projektet betaler de unges løn, og hvis det ikke var tilfældet, ville dagtilbuddet højst sandsynligt ikke ansætte de unge. Lederen fremhæver, at projektlederen er meget behjælpelig i samarbejdet, og altid er til rådighed, både når det drejer sig om rekruttering, kontraktudarbejdelse og eventuelle udfordringer.

4.3 Konteksten

Jobplaneten holder til i den boligsociale helhedsplans lokaler i Idrætsbiblioteket, som er placeret i et af boligområderne i helhedsplanen. Projektlederen fortæller, at projektet bygger videre på et lommepenge- og fritidsjobprojekt kaldet Boxen, som tidligere har kørt under den boligsociale helhedsplan.

En central omstændighed for projektets virke er, at den boligsociale helhedsplan ophører i 2024. Derfor er der i projektets arbejdsgruppe et stort fokus på at arbejde med at forankre projektet kommunalt og herunder overveje, hvordan dette gøres bedst.

En anden central omstændighed for projektets arbejde med at hjælpe unge ud i fritidsjobs er de lovbestemte regler for arbejdstider for unge i forskellige aldre samt regler for, hvilke typer af fritidsjobs og arbejdsopgaver unge i forskellige aldre må og ikke må varetage. Ifølge projektets medarbejdere og samarbejdspartnere er regelsættet en udfordring for de yngre dele af målgruppen.

Unge, der stadig går i folkeskole, er således både omfattet af regler, der relaterer sig undervisningspligten jf. folkeskoleloven, samt arbejdsmiljølovgivningen og herunder et EU-direktiv i forhold til unge under 18 år på arbejdsmarkedet. Disse forskellige sæt af regler medfører, at det er vanskeligt at finde jobs til de unge, der går i folkeskole. De fleste jobs er omdelerjobs, der ikke nødvendigvis er de unges præference, og det er heller ikke jobs, hvor der er en voksenkontakt, der kan støtte og vejlede. Projektlederen vurderer, at udfordringen med de mange regler udgør en barriere for, at virksomhederne ansætter unge, der går i folkeskole.

En tredje vigtig omstændighed er, at selvom der blandt både offentlige og private arbejdsgivere er en stor interesse for projektet, tager det erfaringsmæssigt ofte lang tid, før interessen omsættes til decideret samarbejde og handlinger, og endnu længere tid før der kommer konkrete fritidsjobs til unge ud af det. Den kommunale integrations- og beskæftigelsesmedarbejder, der er medlem af styregruppen, vurderer, at selvom der ledelsesmæssigt er opbakning til, at kommunale virksomhedskonsulenter udbreder viden om efterspørgslen på fritidsjobs, er virksomhederne ofte mest fokuseret på at få voksne ledige ind på arbejdsmarkedet.

I opstartsfasen er projektet gået bredt ud til private virksomheder for at få skabt kontakter til mulige fritidsjobs i det private. Det har vist sig, at sammenhængen mellem ressourcer, der bruges på dette arbejde, og udbytte af arbejdet ikke hænger godt sammen. Fremadrettet vil projektet derfor prioritere at målrette sit netværksopsøgende arbejde til de virksomheder, hvor man vurderer, at der er et reelt potentiale for fritidsjob.

4.4 Mennesker

4.4.1 Rekruttering af målgruppen

Målgruppen for projektet er 13-25-årige unge bosat i områder omfattet af den boligsociale helhedsplan. I projektet er der en primær og en sekundær målgruppe. Den primære er børn og unge i udsatte positioner, hvor forældrene ikke umiddelbart er i stand til at støtte børnene i at få et lomme penge- eller fritidsjob, til at komme i praktik eller til at få en læreplads. Den sekundære målgruppe er alle unge uanset deres baggrunde. Funktionen af at have disse to målgrupper er, at unge i projektet ikke stigmatiseres som nogle, der har det svært. Projektlederen fortæller således, at projektet arbejder på at være et sted, hvor den primære målgruppe har lyst til at komme. Det kan ifølge projektlederen kun lade sig gøre, hvis det er åbent for alle. Han fortæller:

Det er en pædagogisk overvejelse, at vi har en primær og sekundær målgruppe. Vi skal ikke lave et taberhold, hvor alle dem, som har det rigtig skidt, skal løbe rundt med en sort trøje på. Det her skal være et sted, de unge gerne vil være en del af, også vores primære målgruppe. Det vil de kun, hvis de andre også er med. Så det handler om at have balance mellem de to målgrupper.

Projektlederen vurderer, at projektet rammer både den primære og sekundære målgruppe. I forhold til balancen mellem de forskellige dele af den samlede målgruppe, fremhæver han dog rekrutteringen af særligt de ældre dele af målgruppen som en udfordring hidtil. Projektet har dog også kendskab til, at det langt fra er alle unge i den primære målgruppe, de får fat i. Projektlederen fortæller, at de arbejder aktivt og målrettet med rekruttering fra den primære del af målgruppen, hvilket ofte foregår i samarbejde med fagpersoner fra eksempelvis SSP eller ungecenteret, der henviser unge, som de af pædagogiske og eksempelvis kriminalpræventive overvejelser gerne så, fik et fritidsjob. I sådanne tilfælde tager fagpersonerne kontakt til projektet og aftaler et møde, hvorefter den unge sammen med eksempelvis en kontaktperson møder op til fritidsjobcaféerne i den boligsociale helhedsplan. Herefter kan de starte et forløb, som ifølge projektlederen typisk vil være et målrettet forløb med lommepengejob i boligselskabet til at begynde med.

Både projektlederen og ungekoordinatoren vurderer, at rekrutteringen går rigtig godt. De oplever en stor tilstrømning af unge til projektet fra både inden og uden for boligområderne, og de oplever at have "for mange unge" i forhold til, hvor mange fritidsjobs de kan finde. Særligt unge i folkeskolealderen opsøger selv projektet efter at have hørt om den fra venner, forældre eller oplæg på skolerne.

Selvom projektbeskrivelsen indeholder beskrivelser af diverse rekrutteringsstrategier og tiltag, så skyldes den stabile søgning af unge ifølge projektlederen, at de unge og forældrene snakker sammen og internt promoverer projektet blandt hinanden. Projektlederen og ungekoordinatoren fremhæver, at de har fået opbygget et godt kendskab blandt de unge og forældrene i områderne, der er dækket af den boligsociale helhedsplan, hvilket blandt andet tilskrives, at projektet bygger videre på et tidligere lommepenge- og fritidsjobprojekt fra netop den boligsociale helhedsplan, og at den nuværende kører videre i de samme lokaler som den forrige.

At projektet oplever en stor tilstrømning på den baggrund, tolker projektlederen som et tegn på, at projektet virker. Han fortæller:

Det, der er interessant ved projektet, er, at vi faktisk lige nu har flere unge, end vi kan skaffe jobs, og vi laver jo ingen reklame, og

det er jo det netværk, de unge har med hinanden nu. Og det tror jeg faktisk, er et symptom på, at det faktisk virker.

Projektlederen og ungekoordinatoren oplever, at særligt skolerne og dagtilbuddene, som de ønsker at samarbejde med om rekruttering og udbud af jobs, er pressede på tid og overskud i hverdagen, hvilket kan gøre samarbejdet omkring projektet svært. Fra kommunalt ledelsesmæssig side oplever projektet stor opbakning i forhold til skolerne, men i praksis kan samarbejdet ofte virke trægt og udfordret grundet oplevet tidspres og ressourcemangel fra skolernes side.

4.4.2 Deltagerne i projektet

De fem interviewede unge har alle haft positive oplevelser med projektet, som de alle har været eller stadig er glade for at have deltaget i. De unge er blevet rekrutteret på forskellige måder, og de har haft forløb af forskellig varighed med henholdsvis projektlederen, ungekoordinatoren og studentermedhjælperen.

Fire ud af de fem unge havde haft et omdelerjob, før de startede i projektet. De havde derfor indledende erfaringer med fritidsjob, og en stor motivationsfaktor for at tage kontakt til projektet var muligheden for at få andre typer af fritidsjobs end et omdelerjobs. Nogle af de unge havde på forhånd idéer om, at de gerne ville arbejde enten i et supermarked eller i en børnehave, eftersom de havde søskende eller venner, som havde prøvet det. De unge fortæller om en uvished om, hvilke typer af fritidsjobs og arbejdsopgaver man kan få som ung, og at de har haft forventninger til, at projektet hr kunne udvide deres viden om det.

To af de unge er startet med et lommepengejob i boligselskabet og har efterfølgende fået et job i en daginstitution. De tre andre er startet med et job i en daginstitution, hvoraf den ene selv har søgt videre til et tjenerjob. Efter at den pågældende unge blev gammel nok til at få et job i Føtex, opsøgte hun selv projektlederen igen for at få hjælp til det, og hun skulle i den forbindelse til jobsamtale kort efter. Flere af de unge, som stadig arbejder i en daginstitution, ønsker at søge videre mod andre typer fritidsjobs, når de bliver gamle nok, eksempelvis til jobs i dagligvarebutikker. En af de unge fortæller, at hun altid godt har kunnet lide børn, og hun forklarer, at hun efter at have fået et job i daginstitution også har fået lyst til at blive pædagog.

Eftersom to af de unge er startet med et lommepengejob i boligselskabet, har de unges forløb været af forskellig varighed. Men i forhold til processen med at snakke om ønsker og skrive og sende ansøgninger ud til potentielle arbejdsgivere fortæller de unge typisk om at have mødet mellem tre og fem

gange med projektlederen eller ungekoordinatoren. De unge oplever alle, at processen med at skrive og sende ansøgninger samt at få svar er gået hurtigt. En af de unge fortæller eksempelvis, at hun fik skrevet sin ansøgning sammen med ungekoordinatoren på én dag, hvorefter hun søgte i to forskellige daginstitutioner og fik et job i den ene. En anden ung fortæller om at have søgt et job i en daginstitution og til næste samtale at have fået fremlagt et job hos en bilforhandler som en mulighed af projektlederen. Han nåede dog ikke at sende en ansøgning til bilforhandleren, før han havde fået svar fra daginstitutionen, hvor han efterfølgende fik et job.

4.4.3 Medarbejderne i projektet

Medarbejdere har fokus på at opbygge en relation til den unge. Det sker typisk via et tre-samtale-system, som de oplever, fungerer rigtig godt. Det første møde består i en afklarende samtale mellem medarbejderen og den unge og varer typisk 20-25 minutter. Den unge fortæller om sig selv, sine interesser og sine ønsker til et muligt fritidsjob. Som afslutning på første møde giver den unge en tilkendegivelse af, om vedkommende vil fortsætte eller stoppe. Ønsker den unge at fortsætte, får den unge en samtykkeerklæring med hjem, som forældrene skal have underskrevet inden næste møde. Den unge bliver samtidig bedt om til møde nummer to at nedfælde et par ord om sig selv på papir samt reflektere videre over, hvad vedkommende godt kunne tænke sig at arbejde med inden næste møde. Formålet med denne hjemmeopgave er, at projektets medarbejdere får en indblik i den unges motivation for at deltage og i, om den unge er i stand til at overholde en aftale – både om et nyt møde og om at have forberedt sig til møde nummer to. Hvis unge har lidt vanskeligt ved at overholde en aftale, giver det medarbejderen en viden om, at der er brug for en støtte og motivation, for at den unge kommer igennem forløbet og får et lønpenge- eller fritidsjob.

Møde nummer to består i, at den unge skal udarbejde en ansøgning og lede efter mulige fritidsjobs, som vedkommende kunne være interesseret i. Medarbejderen understøtter både skrivning og den unges jobsøgning og har fokus på at udvide den unges horisont både i forhold til fritidsjobs, men også i forhold til, hvad den unge er god til, og som skal nævnes i ansøgningen. Såfremt forløbet går godt, får den unge som regel sendt en ansøgning ud til møde nummer to eller umiddelbart efter. Det tredje møde handler derfor ofte om, at den unge har fået svar på en ansøgning, eller at medarbejderen har et muligt tilbud til fritidsjob, som den unge kan søge. Herefter kan der aftales flere samtaler ved behov, og alt efter hvordan processen forløber. De videre samtaler kan handle om hjælp videre søgning eller til at forberede sig til en mulig samtale.

Ungekoordinatoren fortæller, at hun primært arbejder med de 13-16-årige fra målgruppen, hvor hun hjælper dem med at skrive ansøgninger og reflektere over, hvad en ansøgning bør indeholde og hvorfor. Hun fortæller, at det har overrasket hende, hvor mange af de unge der har svært ved at formulere sætninger på egen hånd, og hvor meget hjælp hun af og til er nødt til at give, for at den unge får lavet en ansøgning. Og jo yngre de er, jo mere hjælp skal de som regel have. Hun fortæller, at hun har en mere pragmatisk tilgang til processen end pædagogerne i klubberne, som har en meget pædagogisk tilgang med fokus på, at den unge skal lave mest muligt selv. Ungekoordinatoren fortæller, at hun, når hun sidder med unge, der har svært ved at skrive, stiller dem spørgsmål om dem selv og ud fra svarene udarbejder en skabelonansøgning, som den unge efterfølgende retter til og godkender.

Ungekoordinatoren fortæller, at tre-samtale-systemet både tjener til, at den unge ikke drukner i papirarbejde, eftersom der er praktiske ting såsom samtykkeerklæringer, NemID, frikort og andet, der skal være styr på, inden den unge kan starte i et fritidsjob. De praktiske opgaver er derfor fordelt ligeligt ud på de tre samtaler, så den unge har en oplevelse af at kunne følge med. Det tjener dog også det formål, at det kan give en indikation på, om den unge har en tilstrækkelig mødestabilitet til eventuelt at kunne passe et fritidsjob. Hvis den unge ikke har haft tilstrækkelig mødestabilitet til at komme til de tre aftalte samtaler, så giver det en anledning til at rette opmærksomhed mod det som en indledende opgave, der skal arbejdes på, før processen kan komme videre.

Et gennemgående træk i den måde, som projektets medarbejdere arbejder på, er, at de vejleder, støtter og udfordrer til den unge, og hele tiden med udgangspunkt i den enkelte unges situation, ønsker og behov. Det varierer, hvor tæt relationen er mellem medarbejdere og den unge, samt hvor intensiv og håndholdt vejledningen er. Denne variation afhænger af den unges behov. Det vil sige, at vejledningen er mere intensiv og ressourcekrævende, når målgruppen har mange udfordringer og massivt behov for støtte til både at finde og fastholde fritidsjobbet, end når målgruppen blot har behov for lidt hjælp til at skrive en ansøgning og opdatere cv'et.

4.4.4 Deltageres og samarbejdspartneres vurderinger af medarbejderne i projektet

Både de deltagende unge, aktørerne fra arbejdsgruppen og de forskellige samarbejdspartnere, har haft gode oplevelser med projektets medarbejdere, hvoraf flere roser deres personlige såvel som professionelle kompetencer,

Aktørerne i arbejdsgruppen fremhæver eksempelvis, at der er et godt samarbejde omkring projektet, hvilket af flere beskrives som projektlederens fortjeneste. De fremhæver projektlederens personlige engagement og evner som mødeleder, og at han er meget kompetent i forhold til at omsætte projektet til praksis. Aktørerne fra arbejdsgruppen fremhæver desuden projektlederens store netværk og omfattende erfaring med området som et stort aktiv for projektet.

Klubpædagogen beskriver både projektlederen og ungekoordinatoren som værende gode og fleksible samarbejdspartnere, som man altid kan ringe til, og som nogle, der altid er villige til at hjælpe. Klubpædagogen fortæller om en god relation til både projektlederen og ungekoordinatoren og om, at deres samarbejde derfor har en meget lav formaliseringsgrad, eftersom langt det meste af deres kommunikation foregår ad hoc via e-mail eller telefon, eller når ungekoordinatoren kommer i klubben. Kontaktpersonen fra det kommunale ungecenter fortæller ligeledes om et effektivt samarbejde med god kommunikation og dialog.

Dagtilbudslederen fra det samarbejdende dagtilbud fortæller også om gode oplevelser med projektet og om samarbejdet med projektlederen, der beskrives som værende meget behjælpelig. Dagtilbudslederen fortæller eksempelvis, at hun blot behøver at ringe til projektlederen og fortælle, at hun mangler en fritidsjobber til en bestemt ugedag, hvorefter projektlederen bistår med at rekruttere en ung, arrangere en samtale samt at udarbejde kontrakt og klarlægge alt papirarbejde, hvilket dagtilbudslederen ser som en stor service.

De deltagende unge har også udelukkende haft positive oplevelser med projektlederen, ungekoordinatoren og studentermedhjælperen, som de har oplevet som værende imødekommende og lyttende, og som nogle, der har kunnet hjælpe dem med eksempelvis at reflektere over sig selv og egne styrker og ønsker, at skrive ansøgninger, finde jobmuligheder, træne samtaler og i sidste ende få et fritidsjob.

4.5 Projektet, som det er implementeret

Generelt oplever projektets medarbejdere og samarbejdspartnere, at det går godt med rekrutteringen til projektet, og at projektet rammer den tiltænkte og brede målgruppe, inklusive den primære del af målgruppen. Projektets medarbejdere og samarbejdspartnere forklarer, at de har kendskab til unge fra den primære del af målgruppen, som deltager i projektet. Men, som projektlederen forklarer, er det dog langt fra alle de unge, der deltager, som tilhører denne del af målgruppen:

Der er ingen tvivl om, at vi også har en stor gruppe af unge, som formentlig ville klare sig nogenlunde, uanset om vi gjorde det eller ej. Men de får faktisk også et springbræt videre. Og så tror jeg, et slag på tasken, at der er 5-10 % af de unge, som er meget overkvalificerede og nok ville få et fritidsjob uanset, men som bare synes det er megafedt at være med.

Projektlederen og ungekoordinatoren oplever en stor tilstrømning af unge til projektet fra både i og uden for boligområderne. Særligt unge i folkeskolealderen opsøger selv projektet via den boligsociale helhedsplan på baggrund af at have hørt om projektet fra venner, forældre eller oplæg på skolerne. Projektet har overtaget den rolle, som et tidligere lommepege- og fritidsjobprojekt i den boligsociale helhedsplan har haft. Ellers rekrutteres de unge primært til projektet gennem oplæg på skoler, via fritidsjobcaféerne samt via henvisninger fra fagpersoner fra UU-vejledningen, SSP Roskilde og Roskilde Ungecenter.

I forhold til rekrutteringen via klubber oplever ungekoordinatoren, at de fortsat skal arbejde med at få opbygget opmærksomhed og kendskab til projektet blandt de unge i klubberne, så rekrutteringen og tilstrømningen kan blive lige så selvkørende som i boligområderne.

Trods de positive oplevelser med en stor tilstrømning af unge i folkeskolealderen til projektet, fremhæver projektlederen, at de har haft sværere ved at rekruttere de ældste dele af målgruppen, som er færdige med 9. klasse. Han fortæller:

Vi mangler at få fat i de ældste i målgruppen. Der er to ting spil. De velfungerende af de ældste har selv fået job, og dem, som virkelig har brug for det, de har fundet andre måder at tjene penge på, og det er jo udfordringen ved det. Derfor er forebyggelse ekstremt vigtigt. Dem vi har fat i nu, dem giver vi ikke slip på.

Projektlederen forklarer, at særligt de ældste unge i boligområderne gennem tiden har været i kontakt med mange forskellige projekter, uden at det har skabt den positive forandring, de har haft brug for. Dette er ifølge projektlederen en del af forklaringen på, at projektet har haft svært ved at rekruttere de ældste, og at de ikke kommer til at nå deres måltal for i år. Projektet vil fremadrettet gøre en målrettet indsats for at rekruttere den ældre del af målgruppen. Ifølge projektlederen har projektet eksempelvis vist sig ikke at være relevant på byens gymnasier, eftersom de unge på gymnasierne, som gerne vil have et fritidsjob, som regel allerede har et. Projektlederen fremhæver et muligt potentiale i et samarbejde med TiendeklasseCenter Roskilde, hvor lærerne bakker op om et samarbejde med projektet. Der er mange eleverne, som ikke har et fritidsjob.

Projektlederen fortæller, at et projekt som dette handler meget om forebyggelse, og den bedste måde at nå de ældste på, er derfor at få fat i dem i en tidlig alder. Projektlederen fremhæver, at de for nuværende har kontakt til mange fra den yngre del af målgruppen, som de regner med, vil fortsætte igennem projektets forskellige trin, hvorfor de på sigt vil opfylde deres måltal.

Kontaktpersonen fra ungecenteret forklarer eksempelvis, at selvom projektet rammer nogle af de unge, han arbejder med, så er der stadig nogle af de unge, som ellers kunne profitere allermest af at have et fritidsjob, som det ikke rammer. Han fortæller:

Min erfaring er, at det ikke er de dårligst fungerende unge, der får et arbejde. Det er derimod dem, der ikke vil være dårligt fungerende længere, som får et. Det er dem, som er motiverede for at ville komme ovenpå eller at ville noget andet. De andre, som render rundt og laver ballade, de fortsætter med at rende rundt og lave ballade. Vi formår at ramme en del af den målgruppe, som jeg kan forestille mig, projektet er rettet imod, men måske ikke dem, som kunne profitere allermest af det. Jeg tænker, at der er nogle af de unge, projektet er tiltænkt, som det ikke rammer. Det tænker jeg, fordi der jo stadigvæk er nogle unge, som laver ballade, keder sig og gør oprør, og som ikke er beskæftiget med noget, hverken fritidsjob eller fritidsinteresse, eller klub for den sags skyld. Den målgruppe kunne profitere allermest af sådan en indsats her, tænker jeg. Måske man skal begynde at samarbejde mere med deres baser, og få fat i målgruppen, der hvor de mødes og samles. Her tænker jeg, at folkeskolen for eksempel ville være oplagt.

Projektlederen og ungekoordinatoren fortæller, at de uden tvivl rekrutterer flest unge til de første to af projektets fire indsatsstrin. Projektlederen forklarer, at selvom projektet er nyt, så bygger det videre på et tidligere lommepege- og fritidsjobprojekt, som kørte i den boligsociale helhedsplan, hvorfor de i projektet profiterer af et allerede eksisterende kendskab blandt unge og forældre i boligområderne til, at de yngre dele af målgruppen kan få hjælp til at finde et job.

Han fortæller, at de første to trin dog har det med at smelte sammen, og at de indtil videre har oplevet mange unge, som er hoppet fra projektet efter det andet trin for i stedet at opsøge et fritidsjob selv. At de unge ikke gennemgår alle projektets fire trin og eksempelvis hopper fra efter det andet trin for at opsøge et fritidsjob på egen hånd, er ifølge projektlederen også medvirkende til, at der er færre unge på projektets tredje og fjerde trin. Men det er ikke noget problem, fortæller han:

Jeg ved godt, at nogle i det andet projekt tænker, at man tager alle trinnene, og så er man ude i livet. Men jeg tænker nogle gange, det kan godt være at de sætter af på vores andet trin, men det er fint, fordi hvis de får opdaget så meget, at de går på egen hånd, så er det da superfedt. Det kan jeg jo høre, at nogle af dem gør, når de siger "det er sgu' da meget fedt at have et job", og "jeg kan da bruge den ansøgning, jeg har, og skrive videre på den". Dem er der faktisk en del eksempler på efterhånden, hvor de starter med lom-mepengejob, så har de et offentligt fritidsjob, og så når man skal slutte dem, så siger de, at de godt lige vil prøve noget, og når man så endelig hører fra dem, så har de fået et job nede ved bageren. Det er jo næsten det fedeste, når de ikke skal bruge os mere.

Projektlederen fortæller, at progressionen mellem trinnene fremstår allertydeligst for ham, når de unge hopper fra et af trinnene for at finde noget på egen hånd. De unge, der kommer til at følge alle fire trin, vil ifølge projektlederen typisk være unge, som har brug for et meget håndholdt forløb, og som efter at have gennemført det ene trin vil vende tilbage til projektet, eksempelvis fordi de ikke selv kan få en praktikplads eller har brug for støtte til det. Der er endnu ingen unge, der har gennemgået alle projektets fire trin, men det skyldes ifølge projektlederen, at projektet ikke kørt så længe. Han er overbevist om, at der på sigt kommer til at være unge, som de følger gennem alle trinnene.

Projektlederen fortæller, at de har været udfordrede i forhold til nogle af projektets delmålsopfyldelser, hvilket eksempelvis skyldes, at det har været svært at lave aftaler med virksomheder om særlige mentorforløb. Trods udfordringerne fortæller projektlederen, at de er kommet i gang med elev-, praktik- og lærepladser og har fået lavet et par gode samarbejdsaftaler, eksempelvis med FGU. Projektet har eksempelvis haft to unge inde, som ikke kunne bestå deres grundforløb og derfor skulle starte forfra.

Projektlederen fortæller endvidere, at de efter samtale med UU-vejledningen er kommet frem til, at udfordringen for de ældre dele af målgruppen faktisk består i overhovedet at få dem til at vælge erhvervsuddannelserne i første omgang, eftersom der særligt blandt de unge af anden etnisk baggrund tilsyneladende hersker en fortælling om, at de ikke kan få en læreplads. Projektlederen fortæller:

Når jeg har snakket med UU, så siger de, at udfordringen egentlig er skridtet før, altså overhovedet at få dem til at vælge erhvervsuddannelserne. Der er en fortælling internt i miljøet om, at det kan man lige så godt lade være med. Og det er jo en helt anden udfordring, som til gengæld passer godt til, at vi laver de her faglige forløb sammen med projektet.

4.5.1 Projektet og målgruppens ønsker og behov

Projektets medarbejdere og samarbejdspartnere oplever generelt, at projektet matcher de unges ønsker og behov. Samtlige parter fremhæver dog, at målgruppens bredde medfører, at de unges ønsker og behov kan være meget forskellige, men de påpeger samtidig, at projektet er meget fleksibelt og er i stand til at tilpasse sig den enkelte unges behov i forhold til mængden af samtaler og graden af støtte. Projektets medarbejdere og klubpædagoger fortæller, at alle de unge naturligvis ikke kan få opfyldt deres ønsker til eksempelvis specifikke arbejdspladser eller arbejdsopgaver, og de fremhæver, at en stor del af arbejdet derfor består i at forventningsafstemme med den enkelte unge, hvilket der er en vigtig læring i. De hjælper gerne den unge med at søge specifikke steder, men over tid arbejder de med at oplyse den unge om øvrige muligheder og med at motivere den unge til at afsøge de muligheder, der er.

Kontaktpersonen fra ungecenteret fortæller, at de unge, han har haft igennem projektet, har fået job i daginstitutioner, hvilket har været det, som projektlederen har kunnet tilbyde. Kontaktpersonen fortæller, at hvis alternativet var ingenting, er det et godt tilbud, og han fremhæver, at unge fra den primære del af målgruppen er vant til at tilpasse sig de muligheder, der er. Han fremhæver dog også, at eftersom de unges egne interesser er meget forskellige, så ville et mere varieret udbud af mulige fritidsjobs kunne øge chancen for, at jobbet eller arbejdsopgaven matchede den enkelte unges interesser og styrker mere, hvilket ville øge chancen for, at rekrutteringen og selve forløbet blev en succes. Han fortæller videre, at selvom de unge har været glade for deres arbejde i daginstitutionerne og har tilpasset sig, så havde de samtidig en oplevelse af ikke rigtigt at være en del af arbejdspladsen. Han fortæller:

De synes det er fint, men samtidig er det, de kunne godt tænke sig at være involveret på arbejdspladsen noget mere. De bliver betragtet som en arbejdskraft, selvfølgelig, men de kan også mærke, der er selvfølgelig opgaver, de skal udføre, men jeg har indtryk af, at de fortsat er lidt udenfor, sådan at de ikke er en del af miljøet, de er ikke en del af en arbejdsplads, de kommer bare og vasker op, og så smutter de igen. Så jeg tror, at hvis man tog sig lidt mere af dem, du ved, snakkede lidt mere med dem, involverede dem i lidt flere opgaver, gav dem mere ansvar, at så ville de vokse mere med opgaven.

Nogle af de interviewede med job i en daginstitution fortæller, at de i løbet af arbejdstiden ikke interagerer så meget med hverken børnene eller pædagogerne, men primært arbejder alene ude i køkkenet. Den interviewede dagtilbudsleder fortæller i den sammenhæng, at de i dagligdagen ikke oplever at

have tid nok til også at snakke med de unge. Når de unge indgår på arbejdspladsen og i arbejdsmiljøet i daginstitutionerne på denne måde, kan mange af fritidsjobbets potentielt gavnlige effekter i form af den personlige udvikling, der kan følge gennem det at føle sig vigtig, værdsat og som en del af et forpligtende arbejdsfællesskab, potentielt udeblive. Med kontaktpersonens ord kan der hvert fald være et potentiale for, at de unge vokser endnu mere gennem deres fritidsjob i daginstitutionerne, hvis de blev inddraget mere på arbejdspladsen.

SSP-konsulenten fra kommunen påpeger hertil, at spørgsmålet om motivation hos de unge snarere er et spørgsmål om modstridende interesser, og at et fritidsjob derfor skal kunne tilbyde den unge noget, eksempelvis en stabilitet og en rolle i et arbejdsfællesskab, der gør, at den unge kan stå imod, når vennerne spørger, om de skal hænge ud lige inden de skal møde på arbejde. Som nævnt påpeger den pædagogiske konsulent fra kommunen også, at det fra et kriminalpræventivt synspunkt kræver, at man kan tilbyde de unge et alternativt fællesskab, der er lige så stærkt, som det, der er i de bander, de kan være på vej ind i, før man kan få dem væk fra gaden og eksempelvis over i et fritidsjob.

4.5.2 Forventninger til forandringer hos de unge der får et fritidsjob

Projektets medarbejdere, samarbejdspartnere og aktørerne fra arbejdsgruppen fortæller alle, at de forventer, at de deltagende unge får et udbytte på både det personlige, sociale og faglige niveau ved at deltage i projektet.

Først og fremmest forventes det, at de unge gennem et fritidsjob vil få oparbejdet en vis viden om arbejdslivet, som fremadrettet vil give dem bedre forudsætninger for både at komme ind på arbejdsmarkedet og for at have et arbejdsliv uden for mange afbrydelser. Som en af aktørerne fra arbejdsgruppen formulerer det, kan et fritidsjob derved bidrage til at "lægge skinnerne" til resten af livet og de arbejdsmuligheder, der kommer. At have deltaget i projektet og have fået et fritidsjob vil ifølge aktørerne give den unge praktisk erfaring med e-Boks og NemID, eller med hvad det vil sige at skrive en ansøgning og gå til samtale.

Det er dog ikke de praktiske og mest direkte arbejdsmarkedsrelaterede aspekter, der fylder mest for aktørerne. I forbindelse med at have indgået i et arbejdsfællesskab på en arbejdsplads vil den unge nemlig også have oparbejdet vigtige personlige og sociale kompetencer, som generelt vil give vedkommende bedre forudsætninger for at klare sig i livet fremadrettet, også i forhold til valg og gennemførelse af uddannelse samt indtræden på arbejdsmarkedet.

At indgå i et arbejdsfællesskab på en arbejdsplads gennem et fritidsjob kan ifølge aktørerne bidrage til, at de unge får oparbejdet en lang række personlige kompetencer i forhold til eksempelvis mødestabilitet, samarbejdsevner, opgaveløsning, ansvarlighed, selvstændighed og kommunikation. På en arbejdsplads vil den unge endvidere ofte befinde sig i situationer, hvor vedkommende får trænet sine generelle sociale og relationelle kompetencer i relation til eksempelvis kolleger eller kunder.

At indgå i et arbejdsfællesskab vil ifølge aktørerne give de unge en oplevelse af, at der er brug for dem, eftersom der er andre på arbejdspladsen, der er afhængige af, at de møder op og udfører deres arbejdsopgaver. Aktørerne forventer videre, at de unge vil få en følelse af at være til nytte og af at kunne udføre opgaver og bidrage med noget til et fællesskab og til samfundet. Dette vil bidrage til at styrke de unges selvtilid og selvværd og grundlæggende give dem en oplevelse af stolthed og af at have værdi. At de unge forpligtiger sig på noget, har faste aftaler og oplever at få tildelt ansvar, og ikke mindst opnår en vis økonomisk frihed i forbindelse med de tjente penge, vil også bidrage til at give dem en større følelse af selvstændighed og ansvarlighed og ikke mindst give en mening i hverdagen.

Generelt beskriver aktørerne i overført betydning, at et fritidsjob er noget, som de unge "vokser af" som mennesker. Projektlederen tilføjer, at et fritidsjob kan medføre selvværds- og selvtilidsmæssige forandringer, der gør, at de unge pludselig bliver "et hoved højere" i deres fremtoning og ageren, end de var før. Samlet udgør oparbejdelsen af personlige og sociale kompetencer i forbindelse med fritidsjobbet en grundlæggende dannelse, der kan give de unge et andet billede af og perspektiv på dem selv og på, hvad de selv kan udrette i deres eget liv.

4.5.3 Oplevelser af projektet

De interviewede unge har udelukkende positive oplevelser med deres deltagelse i projektet, som de er glade for at have deltaget eller fortsat at deltage i. De er glade for den støtte og vejledning, som projektets medarbejdere har givet. De oplever, at medarbejderne har været imødekommende og gode til at lytte, og de fremhæver at have fået hjælp til at få sat ord på dem selv og deres styrker, hvilket for nogle var en svær opgave. De fremhæver samtidigt at have fået hjælp til at skrive ansøgninger og forberede sig til samtaler og i det hele taget at have fået viden om og hjælp til at finde mulige fritidsjobs. En af de unge fortæller også om, at studentermedhjælperen fulgte med til samtalen i daginstitutionen, hvilket den unge synes, var meget betryggende.

De interviewede unge fortæller endvidere om at have fået et stort udbytte ud af deres deltagelse i projektet. Først og fremmest fremhæver de, at projektet

har hjulpet dem med at finde et fritidsjob. Flere havde tidligere haft et avisjob, men de fremhæver, at projektet har hjulpet dem med at finde et andet fritidsjob, som de synes bedre om at have. De fortæller om at fået mange og forskellige ting ud af det fritidsjob, de har fået gennem projektet. De fortæller eksempelvis om at have fået mere selvtillid, at være blevet mere åbne og udadvendte, at have fået en større tro på sig selv, at være blevet mere voksne og ansvarlige, at have fået mod på senere hen at søge et nyt job på egen hånd og ikke mindst at have fået flere penge og mere frihed i forhold til ikke at være afhængige af lomme penge eller at spørge deres forældre om lov.

Tre af de unge fortæller om at ville gå i gymnasiet efter folkeskolen og om måske at læse til læge, psykolog eller ingeniør. En af de unge, som altid godt har kunnet lide børn, har efter at have fået et job i en daginstitution fået lyst til at læse til pædagog. To af de unge havde dog endnu ikke en idé om, hvad de gerne ville.

En af de unge havde dog allerede brugt sin ansøgning og erfaring fra fritidsjobprojektet til at søge et nyt fritidsjob på egen hånd, hvilket to af de andre også påtænker at gøre, når de bliver gamle nok til at få et job i Føtex.

Projektets medarbejdere fortæller om gode oplevelser med det hidtidige arbejde med projektet. Selvom projektet på interviewtidspunktet ikke havde været i gang så længe, oplevede de dog begge generelt at være kommet godt fra land. De oplever, at projektet i det store og hele virker efter hensigten og rammer den tiltænkte målgruppe, omend de begge fremhæver forskellige potentialer for forbedring fremadrettet.

De fremhæver eksempelvis begge den store søgning af unge til projektet i boligområderne, og det, at de har udfordringer med at finde jobs til alle de unge, som gerne vil have et, som et tegn på, at projektet virker. Trods den store søgning af unge til projektet, fremhæver projektlederen dog en rekrutteringsudfordring i forhold til særligt den ældre del af målgruppen, som de har haft svært ved at nå.

Projektlederen og ungekoordinatoren er begge glade for deres arbejde med projektet, som de begge mener, løfter en vigtig opgave, der ellers ikke ville blive løftet på samme måde. Projektlederen fremhæver især, at projektet har en styrke i form af sin placering og forankring i helhedsplanen. Hvis ikke projektet havde en base i helhedsplanen, men eksempelvis i regi af den fremskudte kommunale beskæftigelse, ville det ifølge projektlederen ikke have haft den samme effekt. At projektet hverken er skole, beskæftigelse eller kommune generelt, åbner ifølge projektlederen for både at kunne samarbejde bedre på tværs og for at kunne få en anden relation til målgruppen og beboerne i boligområderne generelt.

Projektets samarbejdspartnere fortæller generelt om gode oplevelser med projektet, som de af forskellige årsager ser stor mening og relevans i at samarbejde med. De oplever på forskellig vis, at projektet eksempelvis understøtter deres eget arbejde, udgør et redskab, der bidrager til at gøre deres arbejde nemmere, eller at projektet løfter en opgave med at støtte udfordrede unge på en måde, som aktørerne ikke selv ville kunne have gjort inden for deres egne arbejdsrammer.

En SSP-konsulent fra kommunen, som sidder i arbejdsgruppen, fortæller eksempelvis, at den primære målgruppe for projektet i store træk er den samme som for SSP. I SSP-regi taler de ifølge hende ofte om mulige risikofaktorer og beskyttende faktorer omkring en given ung, hvortil et fritidsjob ville kunne være en af de beskyttende faktorer og en brik til, at en ustabil ung opnår en større stabilitet i sit liv. Derfor er det ifølge hende oplagt for SSP at samarbejde med projektet, som derved understøtter deres arbejde og udgør et redskab, der kan gøre visse arbejdsopgaver lettere.

En pædagogisk konsulent fra kommune, som sidder i arbejdsgruppen, fortæller, at projektet ifølge hende helt klart bidrager til at løfte en opgave, som ellers ikke ville blive i løftet i samme grad eller på samme måde. Hun forklarer, at projektet gennem dets brede kommunale netværk og tilstedeværelse i både boligområderne og i klubberne kan bidrage til at nå og støtte gruppen af de mest udsatte unge. Hun forklarer videre, at projektet bidrager til at nå ud i boligområderne, hvilket de fra kommunalt hold har svært ved, foruden at det tilfører midler til et klubområde, som ifølge hende er blevet økonomisk svækket gennem de sidste mange år. Projektet bidrager ved at kunne tilbyde de unge en meget fleksibel, målrettet og håndholdt støtte i forhold til at få et fritidsjob, hvilket de ikke ville kunne få på samme måde andre steder. Hun foreslår dog, at arbejdsgruppen med fordel kunne få halvårige besøg af aktører såsom udskolingsledere, UU-vejledere eller ledere af modtagerklasserne og dansk som andetsprog for derved at få styrket kontakten til særligt skolerne. Hun ytrer dog samtidig en bekymring for, at den boligsociale indsats ophører, hvilket hun beskriver som et "stort selvmål". Hun har et stort ønske om at forankre projektet eksempelvis i klubberne:

Jeg sidder her også, fordi jeg synes, det er et kæmpe selvmål, at man lukker de boligsociale indsatser, så derfor, hvis vi skal nå at lave noget i de her boligområder, så skal vi til at få fingeren ud nu. Så det er sådan set det, der er mit mål og idéen med, at vi gør det, det er at vi får et kommunalt støtteapparat, som faktisk yder noget støtte, og ikke bare sender mails.

En integrations- og beskæftigelsesmedarbejder fra kommunen, som sidder i arbejdsgruppen, fortæller, at det for ham er oplagt at samarbejde med projektet. At unge, hvis forældre er uden for arbejdsmarkedet, fra tidligt hold kan

hjælpes ind på arbejdsmarkedet gennem projektet, vil ifølge ham give dem bedre forudsætninger for fremadrettet at kunne gennemføre uddannelse eller træde ind på arbejdsmarkedet og derved ikke blive klienter i deres afdeling i kommunen. Selvom projektet formelt set har fået sparket døren ind til de kommunale virksomhedsnetværk, fremhæver han dog potentialet i også at få etableret kontakt til lokale handelsstandsforeninger og erhvervsnetværk og derigennem øge udbuddet af mulige fritidsjobs til de unge.

5 Projektets bidrag til at understøtte unges kompetencer

Fritidsjobprojektet er kommet godt fra start under vanskelige betingelser, bl.a. coronapandemien. Projektet har til formål at bidrage til, at alle børn og unge, uanset hvor de bor, skal have en uddannelse og senere et fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der har i alt været 201 forløb for 117 forskellige unge. De 201 forløb er fordelt på 79 vejledningsforløb i fritidsjobcaféer, 61 i offentlige fritidsjob, 25 i lommepegejobs, 31 i private fritidsjob og praktikforløb og 5 andre typer af forløb. Indsatsen er indtil videre lykket godt med at få børn og unge til at deltage i projektet og brobygge dem videre i lommepege- og fritidsjobs. Det lykkes projektet at få fat i elever, der har et højt skolefravær, der kan indikere skoletræthed. Men der også indikationer af – både baseret på Livsmestrings-survey og kvalitative interviews – at projektet ikke har tilstrækkelig godt fat i de mere udsatte børn og unge samt i den ældre del af målgruppen.

Det er en styrke i projektet, at medarbejderne arbejder struktureret og relationelt med de unge via deres tre-samtale-system. Derudover er det en styrke, at projektet har flere indsætter integreret i projektet, således at projektet kan tilpasses den enkelte unges behov for støtte og vejledning. Projektet slipper først de unge, når de er klar til at blive sluppet.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at give et bud på, om de ønskede forandringer for de første deltagere i indsatsen er opnået. Men baseret på de interviewede aktørers vurderinger er der gode virkninger af projektet, der kommer til udtryk ved de unges mødestabilitet og overholdelse af aftaler er god.

Aktuelt ser det ud til, at der er behov for en større bredde i de jobmuligheder, som de unge kan komme ud i. Desuden er det også vigtigt at have fokus på, at de unge bliver en del af et arbejdsfællesskab i deres lommepege- og fritidsjob – noget, der aktuelt er udfordringer med for unge med omdelerjob og unge med fritidsjob i et dagtilbud.

De interviewede aktører har en oplevelse af, at projektet er kommet godt fra start, og på trods af at projektet kun har været i gang i kort tid, har mange unge allerede deltaget og fået et fritidsjob, en praktikplads eller hjælp til at

lave et faglig forløb gennem projektet. Generelt har aktørerne en oplevelse af gode indbyrdes samarbejdsrelationer, som de vurderer, vil fortsætte med at blive bedre og tættere. De oplever alle, at projektet i det store og hele virker efter hensigten og rammer den tiltænkte målgruppe, og de har store forhåbninger for projektets virkning fremadrettet.

Generelt oplever de kommunale samarbejdspartnere, at projektet udgør et nyttigt redskab i deres arbejde og/eller bidrager til at løfte en opgave med målgruppen, som ellers ikke ville kunne løftes. Flere aktører fremhæver potentialer i etablering af flere samarbejder omkring rekruttering og skabelse af fritidsjobs, eksempelvis ved øget inddragelse af skoler og styrket kontakt til både lokale handelsstandsforeninger og det kommunale virksomhedsnetværk. Dette har været og er fortsat et stort fokusområde for projektets medarbejdere, som på trods af oplevelser med stor velvillighed har oplevet store udfordringer med at etablere samarbejdsrelationer med eksterne parter, som også medfører et reelt udbytte eller konkrete aftaler. Projektets medarbejdere ser derfor fortsat et stort og uforløst potentiale i arbejdet med samarbejdsrelationer samt at udbrede kendskabet til projektet.

5.1 Rekruttering

Den primære målgruppe kan være svær at rekruttere, og projektets strategi har været at skabe et sted, hvor målgruppen har lyst til at komme. Bag strategien ligger der en pædagogisk overvejelse om ikke at ville lave et "taberhold", men en indsats, der er åben for et bredt udsnit af unge, hvilket samtidig vil øge chancerne for, at den primære del af målgruppen får lyst til komme.

Fremadrettet er der behov for et stærkere fokus på, om unge i udsatte positioner rekrutteres i tilstrækkeligt omfang, og der er behov for fremadrettet at opbygge et samarbejde med et 10. klasse-center, eftersom der er elever på dette niveau, som tilhører eller ligger tættere på den primære del af målgruppen. Lærerne på 10. klasse-centeret synes ifølge projektlederen, at det er en god idé og har prøvet at lave kampagne, men indtil videre uden det store udbytte. Det vil der dog fremadrettet fortsat blive arbejdet med.

5.2 Jobs til unge, der går i folkeskole

Projektets medarbejdere fremhæver, at det er en stor udfordring af finde fritidsjobs til de unge, som går i folkeskole. Et vigtigt opmærksomhedspunkt fremadrettet er derfor at arbejde med at etablere flere og nye fritidsjobs til de unge, der går i folkeskole. Projektets medarbejdere vil fremadrettet arbejde

med at udbrede kendskabet til projektet og ikke mindst til muligheden for at ansætte unge, der går i folkeskole. Projektlederen fortæller, at han på interviewtidspunktet var i indledende dialog omkring et samarbejde med kommunale plejecentre omkring fritidsjob, hvilket han forholdte sig optimistisk til, ville kunne blive til noget.

Fremadrettet er det fortsat vigtigt, at projektet arbejder systematisk med at få udbredt kendskabet til muligheden for at ansætte unge, der går i folkeskole, og opbygger samarbejder med virksomheder om dette. Eftersom virksomhederne eventuelt ikke er bekendte med muligheden eller synes, reglerne er for komplekse eller uklare, kunne projektets arbejde eventuelt bestå i udarbejde et katalog med standardiserede forslag til mulige udformninger af fritidsjob, herunder med beskrivelser af arbejdsopgaver og arbejdstider, som virksomhederne kunne trække på. Det kunne også bestå i at lave "solstrålehistorier" på baggrund af unge, der går i folkeskole og har fået et job, hvilket kunne inspirere øvrige virksomheder.

5.3 Projektlederen som potentiel "flaskehals"

Projektlederen er et omdrejningspunkt i projektet. Det har sin styrke ved, at projektlederen kan handle agilt på baggrund af viden om alle dele af projektet. Det er dog også en potentiel svaghed, fordi det personbårne også kan medføre en skrøbelighed og sårbarhed. Fremadrettet er det derfor vigtigt, at projektets opgaver og funktioner deles mere ud på samtlige medarbejdere – noget projektlederen allerede aktivt gør.

5.4 Virksomhedsnetværk og samarbejdsaftaler

Projektlederen og ungekoordinatoren fortæller, at de løbende har været i gang med at opsøge potentielle samarbejdspartnere i forhold til rekruttering og etablering af fritidsjobs, herunder eksempelvis besøgt uddannelsesinstitutioner, handelsstandsforeninger og diverse virksomheder. Projektlederen fremhæver eksempelvis, at de på interviewtidspunkt havde påbegyndt en indledende dialog med en række kommunale plejecentre omkring mulige fritidsjobs. De har en rigtig god kontakt til en række daginstitutioner og til Coop, og det er også lykkedes at få kontakt til nogle af entreprenørerne som beskrevet i projektbeskrivelsen, omend det ifølge projektlederen har været personbåret omkring en enkelt mester.

Fremadrettet er det fortsat et vigtigt opmærksomhedspunkt at etablere nye samarbejdsrelationer og herunder især systematisk at lave opsøgende, oplysende og engagerende arbejde i forhold til virksomheder og potentielle aftagere af fritidsjobbere. Trods hidtidige forsøg synes der fortsat at ligge et potentiale for projektet i håndholdt at opsøge virksomheder samt at tappe ind i eksisterende virksomhedsnetværk.

5.5 Potentiale i samarbejde med skoler

Projektet har allerede kontakt til og samarbejde med lokale skoler, men samarbejdet er præget af, at skolerne er tids- og ressourcetrykkede.

Et forsøg på at opbygge et tættere samarbejde med skolerne omkring rekruttering kunne bestå i at få projektet inkorporeret i udskolingens årshjul. Frem for at den enkelte lærer i en travl hverdag også løbende skal være opmærksom på unge, der kunne have gavn af et fritidsjob, så kunne inkorporeringen i årshjulet være en måde at sikre, at lærerne på de ældste klassetrin systematisk et par gange om året drøfter og følger op på, hvorvidt de har elever, der kunne have gavn af projektet. Hertil kunne skolerne udpege en lærer i udskolingen som kontaktperson med ansvar for løbende at følge op blandt UU-vejledere og lærerne på de ældste klassetrin samt sikre videndeling om eleverne i forhold til dette internt på skolen.

5.6 Samarbejde med daginstitutioner

Det er stor styrke i projektet, at det samarbejder med lokale dagtilbud om at få unge ud i lommepenge- og fritidsjobs. Der er dog særligt to opmærksomhedspunkter, som projektet med fordel kan forholde sig til.

Det ene punkt er, at projektet har brugt projektmidler til at betale de unges løn i forbindelse med deres arbejde i dagtilbuddene. Dette har været en prioritering for at hjælpe projektet i gang og skabe synlighed i nærområdet. Fremadrettet er det vigtigt, at denne aflønning overgår til dagtilbuddene, og at der tidligt i samarbejdet mellem projektet og dagtilbuddene er en vis forventningsafstemning om projektets formål, samarbejdets præmisser og de langsigtede intentioner, således at projektmidlerne bruges de steder, der på sigt vil videreføre fritidsjobs for egne lønmidler. Det vil bidrage til en forankring af projektet.

Det andet punkt knytter sig til, at de unge og dagtilbuddene har en oplevelse af, at de unge ikke integreres på arbejdspladsen. Fremadrettet ligger der et

stort potentiale i, at dagtilbuddene engagerer sig mere i de unge og aktivt ind-
drager dem i arbejdsfællesskabet. Ud over at de unge får flere oplevelser
med, hvad det vil sige at arbejde i et dagtilbud, er det for dagtilbuddet en
måde at vise de unge vejen til en pædagoguddannelse i en tid, hvor der er
stor efterspørgsel på pædagoger.

5.7 Forankring og organisering, når boligsocial helhedsplan ophører

Aktuelt er projektet forankret i boligselskabet og fysisk i den boligsociale hel-
hedsplans lokaler samt i klubberne. Idrætsbiblioteket skal dog lukke i 2024 i
forbindelse med, at den boligsociale helhedsplan ophører.

Det er således et opmærksomhedspunkt, hvordan projektet fremadrettet for-
ankres. Der er allerede opnået positive erfaringer med projektets fysiske til-
stedeværelse der, hvor de unge bor og har deres fritidsliv. I en fremtidig for-
ankring vil det være afgørende at kunne holde fast i denne nærhed for at få
fat i de børn og unge, der befinder sig i udsatte positioner. og som vil have
stor glæde af at deltage i projektet.

Litteratur

- Borghans, L., Duckworth, A. L., Heckman, J. J., & Weel, B. T. (2008). The economics and psychology of personality traits. *Journal of Human Resources*, 43(4), 972–1059.
- Carneiro, P., & Heckman, J. (2003). *Human capital policy*. IZA – Institute of Labor Economics.
- Christensen, G., & Christensen, M. L. (2021). *Børn og unge i get2sportforeningerne*. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Christensen, M. L., Hjelm, U., Espersen, H. H., Enemark, M. H., Mikkelsen, C. H., & Winkler, A. (2022). *Chanceulighed i udsatte boligområder: En analyse af boligsociale helhedsplaner bidrage til at forbedre børn og unges livschancer*. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Christensen, M. L., Winkler, A., & Boysen, K. (2022). *Energi til mere – en fritidsjobindsats: Første evalueringsrapport*. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Christensen, G., Jakobsen, V., Enemark, M. H., Widding, J. G., Stabell, C. L., Søgaard, C. D., Nielsen, H., & Aner, L. G. (2018). *En vej til arbejdsmarkedet med de boligsociale indsatser: Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale indsatser finansieret af 2011-14-midlerne*. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Damelang, A., & Kloss, G. (2013). Poverty and the social participation of young people - an analysis of poverty-related withdrawal mechanisms. *Journal of Labour Market Resources*, 46(4), 321–333.
- Deci, E. L., Eghrari, H., Patrick, B. C., & Leone, D. R. (1994). Facilitating internalization: The self-determination theory perspective. *Journal of Personality*, 62(1), 119–142.
- Durlak, J. A., & Dupre, E. P. (2008). Implementation matters: A review of research on the influence of implementation on program outcomes and the factors affecting implementation. *American Journal of Community Psychology*, 41(3–4).
- Fixsen, D. L., Naoom, S. F., Blase, K. A., Friedman, R. M., & Wallace, F. (2005). *Implementation research: A synthesis of literature*. University of South Florida.
- Gagné, M., & Deci, E. L. (2005). Self-determination theory and work motivation. *Journal of Organizational Behavior*, 26(4), 331–362.
- Gelber, A., Isen, A., & Kessler, J. B. (2015). The effects of youth employment:

- Evidence from New York City lotteries. *Quarterly Journal of Economics*, 131(1).
- Goldman-Meller, G., Caspi, A., Arsénault, L., Ajala, N., Ambler, A., Danese, A., Fisher, H., Hucker, A., Odgers, C., Williams, T., Wong, C., & Moffitt, T. (2016). Committed to work but vulnerable: Self-perceptions and mental health in NEET 18-year-olds from a contemporary British cohort. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57(2), 196–203.
- Heckman, J., Stixrud, J., & Urzua, S. (2006). The effects of cognitive and noncognitive abilities on labor market outcomes and social behavior. *Journal of Labor Economics*, 24(3), 411–482.
- Heckmann, J. J. (1999). *The policies to foster human capital*. National Bureau of Economic Research.
- Leos-Urbal, J. (2014). What is a summer job worth? The impact of summer youth employment on academic outcomes. *Journal of Policy Analysis and Management*, 33(4), 891–911.
- Lesner, R., Damm, A. P., Bertelsen, P., & Pedersen, M. U. (2018). *Life skills development of teenagers through spare-time jobs*. Department of Economics and Business Economics, Aarhus BSS.
- Modestino, A. S., & Paulsen, R. J. (2019). Reducing inequality summer by summer: Lessons from an evaluation of the Boston Summer Youth Employment Program. *Evaluation and Program Planning*, 72, 40–53.
- Pihl, M. D., & Salmon, R. (2021). *Psykisk sygdom og dårlige karakterer spænder ben for unges uddannelse*. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.
- Ploug, N. (2005). *Social arv: Sammenfatning 2005*. Socialforskningsinstituttet.
- Thomsen, J.-P., & Andrade, S. B. (2016). Uddannelsesmobilitet i Danmark. *SFI Tema*, 3, 1–10.

VIVÉ